

**Stypendyści sportowi
Swarzędz 2023**

Bartosz Szukalski
taekwondo olimpijskie

Kacper Kroczyński
piłka nożna

Martyna Łuczak
koszykówka

Aleksander Woronkiewicz -Kaczmarek
kajakarstwo

Helena Krygier
koszykówka na wózkach

Gabriela Frąckiewicz
taniec współczesny

Piotr Chętek
zapasy

Julia Rymer
hokej na trawie

Karolina Maj
koszykówka

Piotr Kujawa
kanadyjkarstwo

Marta Czujewicz
hokej na trawie

Jibril Makiere
karate

Jakub Mikołajczak
hokej na trawie

Jakub Woźniak
wioślarstwo

Przemysław Wanat
wioślarstwo

Zuzanna Gościński
kajakarstwo

Oskar Prusiniowski
karate

Maria Drozda
hokej na trawie

Jan Wermiński
pływanie

Aleksandra Kubiak
koszykówka

Aleks Narożny
wioślarstwo

Dagmara Czerniak
hokej na trawie

1638 – 2023
Swarzędz 385 lat

**Stypendia przyznane! ■ Dotacje na wymianę źródeł ogrzewania
Henryk Brodziszewski – wspomnienie ■ Historia Nowego Dworu**

Codziennie nowe informacje: www.swarzedz.pl

TADYCH

POMYSŁOWA ŁAZIENKA

849,-

deante

KABINA FUNKIA

kabiny dostępne w szkło transparentnym, szronionym 5 mm, profil chrom, profil czarny, kwadratowe lub półokrągłe.

339,-

OD:

BRODZIK ZINTEGROWANY
półokrągły akrylowy,
80 x 80 cm lub 90 x 90 cm

339,-

OD:

BRODZIK ZINTEGROWANY
kwadratowy akrylowy,
80 x 80 cm lub 90 x 90 cm

799,-

invenio

BATERIE WANNOWE
WOLNOSTOJĄCE GLAMOUR

dostępne trzy kolory
chrom: BW-02-W01 - 799,-
czarny: BW-02-W04 - 949,-
złoty: BW-02-W09 - 1099,-

4999,-

Polimat

WANNA RISA 170 x 80
PRZYŚCIENNA WOLNOSTOJĄCA
Akrylowa biała, pojemność: ok. 210 l,
wysokość całkowita: 60 cm

649,-

cersanit

SZAFKA Z UMYWALKĄ MODUO 50
Front i korpus lakierowany.
System otwierania: Soft close
Wys.62 cm x Gł. 39,7 cm x Szer: 49,4 cm.
Produkt do samodzielnego montażu.
S801-230

659,-

technologia
bezrantowa

KERRA

MISKA WISZĄCA WC MIŁOS
bezkolnierkowa z deską
wolnoopadającą, duroplast slim

459,-

beeco

Wanna akrylowa **MODERN**
stelaż i elementy montażowe w komplecie
dostępne rozmiary: 120 x 70 cm - 459,-
130 x 70 cm - 498,- / 160 x 70 cm - 559,-
140 x 70 cm - 545,- / 170 x 70 cm - 670,-
150 x 70 cm - 566,- / 180 x 70 cm - 820,-

199,-

invenio

DESZCZOWNIA DARK
okrągła Slim,
natrysk ręczny 3-funkcyjny,
kolor czarny
AU-02-D04

pomyslowalazienka.pl

8 Swarzędz ul. Kościuszki 32

W promocji również dziesiątki innych produktów. Oferta ważna do 15.04.2023 r. lub do wyczerpania zapasu.

+48 726 713 313 Godziny otwarcia: Poniedziałek-Piątek 8.00-18.00 Sobota 9.00-15.00

Szanowni Państwo!

Zdrowych i spokojnych Świąt Wielkanocy,
pełnych nadziei i miłości.
Odpoczynku, wytchnienia,
a także optymizmu.

życzą:

Przewodnicząca
Rady Miejskiej w Swarzędzu
Barbara Czachura

Burmistrz Miasta i Gminy
Swarzędz
Marian Szkudlarek

Burmistrz Marian Szkudlarek:

3000 dodatkowych miejsc w szkołach średnich na obszarze Metropolii Poznań

Samorządy stowarzyszone w Metropolii Poznań postanowiły, że w roku szkolnym 2023/2024 w szkołach średnich Poznania i powiatu poznańskiego powstaną dodatkowe klasy. To dobra wiadomość dla znacznie wyższej niż zwykle liczby uczniów kończących w tym roku naukę na poziomie podstawowym. Będzie na nich czekać 12 tys. miejsc w Poznaniu i 2 tys. w powiecie poznańskim. Dodatkowe koszty częściowo poniosą gminy Metropolii, wśród nich Gmina Swarzędz.

Fot. Anna Skalska

– Będziemy mieli więcej miejsc dla swarzędzkich uczniów, którzy chcą kontynuować swoją naukę w liceach, technikach czy szkołach branżowych m.in. w Poznaniu – informuje burmistrz Swarzędza Marian Szkudlarek, pełniący również funkcję członka Zarządu Metropolii Poznań. – Od września tego roku będzie do dyspozycji

dodatkowych 3000 miejsc w 100 dodatkowych oddziałach, z tego 70 oddziałów w liceach, 20 w technikach i 10 w szkołach branżowych – wyjaśnia.

Siedemnaście gmin powiatu poznańskiego, a także Śrem, Szamotuły, Oborniki i Skoki, pomogą Poznaniowi i powiatowi sfinansować naukę ponadmiejscowego

rocznika tegorocznych absolwentów szkół podstawowych. 21 gmin wyłoży łącznie 5 mln zł, tyle samo dodatkowo wydatkuje powiat poznański. Nadchodzący rok szkolny 2023/2024 będzie początkiem nauki w szkołach ponadpodstawowych dla półtora standardowego rocznika, co jest wynikiem kumulacji efektów reform edukacji z ostatnich 10 lat. Jednocześnie zarząd Metropolii zobowiązał się do końca roku 2023 opracować koncepcję finansowania oświaty do 2030.

– Nie mogliśmy zostawić naszych mieszkańców w trudnej sytuacji. Nie jest prosto stworzyć tyle dodatkowych miejsc, dlatego dziękuję wszystkim, którzy się do tego przyczynili. To przykład dobrej współpracy. Nie my stworzyliśmy ten problem, ale my możemy go rozwiązać – podkreśla burmistrz Marian Szkudlarek.

W efekcie decyzji Rady Metropolii Poznań możliwe było zgłoszenie w systemie naboru do szkół ponadpodstawowych na rok 2023/24: 12153 miejsc w Poznaniu, 1872 miejsc w powiecie poznańskim (łącznie szkoły, dla których organem prowadzącym jest powiat bądź gmina), co daje łącznie możliwość nauki dla 14025 uczniów. W tej liczbie nie są zawarte szkoły działające na terenie Poznania, które nie są prowadzone przez samorząd i nie prowadzą naboru za pomocą wspólnego systemu.

/wpr, edu/

Fot. Izabela Paprzycka

Stypendia sportowe na 2023 rok przyznane!

W tym roku do Urzędu Miasta i Gminy w Swarzędzu wpłynęło ponad 60 wniosków o przyznanie stypendiów sportowych. Burmistrz Marian Szkudlarek, po zasięgnięciu opinii Komisji do spraw Stypendiów Sportowych, przyznał 23 stypendia na rok 2023 za wyniki sportowe osiągnięte w roku poprzednim. Z budżetu Swarzędza przeznaczono na ten cel 69 tys. zł.

Wnioski zaopiniowała komisja w składzie: Agata Kubacka – sekretarz – Przewodnicząca Komisji, Agnieszka Zawada – Chmiel – radna Rady Miejskiej w Swarzędzu, Paweł Bocian – radny Rady Powiatu, Mateusz Matuszak – radny Rady Miejskiej w Swarzędzu.

Wśród wyróżnionych znalazło się 10 dziewcząt i 13 chłopców – mieszkańców Swarzędza i młodych ludzi trenujących na co dzień w swarzędzkich klubach.

Sportowcy osiągnęli znaczące wyniki na arenach krajowych i międzynarodowych. Są wśród nich medaliści Mistrzostw Polski, członkowie kadr wojewódzkich i narodowych oraz uczestnicy dużych sportowych imprez międzynarodowych.

Tegoroczni wyróżnieni reprezentują dyscypliny takie jak: hokej na trawie, koszykówka, kajakarstwo, wioślarstwo, kanadyjkarstwo, zapasy, karate, pływanie, piłka nożna, taekwondo olimpijskie i taniec.

Stypendystami sportowymi na rok 2023 zostali (w kolejności alfabetycznej): **Chelek Piotr** – zapasy, **Czerniak Dagmara** – hokej na trawie, **Czujewicz Marta** – hokej na trawie, **Drozda Maria** – hokej na trawie, **Frąckiewicz Gabriela** – taniec współczesny, **Gościński Zuzanna** – kajakarstwo, **Krawiec Marcei** – kanadyjkarstwo, **Kroczyński Kacper** – piłka nożna, **Krygier Helena** – koszykówka na wózkach, **Kubiak Aleksandra** – koszykówka, **Kujawa Piotr** – kanadyjkarstwo, **Łuczak Martyna** – koszykówka, **Maj Karolina** – koszykówka, **Makiere Jibril** – karate olimpijskie, **Mikołajczak Jakub** – hokej na trawie, **Narożny Aleks** – wioślarstwo, **Prusinowski Oskar** – karate olimpijskie, **Rymer Julia** – hokej na trawie, **Szukalski Bartosz** – taekwondo olimpijskie, **Wanat Przemysław** – wioślarstwo, **Wermiński Jan** – pływanie, **Woronkiewicz-Kaczmarek Aleksander** – kajakarstwo, **Woźniak Jakub** – wioślarstwo.

Wszystkim serdecznie gratulujemy, życząc wytrwałości i determinacji w podejmowaniu nowych sportowych wyzwań oraz kolejnych sukcesów i wysokich wyników.

/WPR/

Podatki płacimy u siebie. Warto!

Podatek PIT jest zasadniczym źródłem dochodu gminy, na terenie której Państwo mieszka. We własnym interesie podatki płacimy tam, gdzie mieszkamy. Wystarczy w składanym w roku bieżącym zeznaniu podatkowym za rok 2022 wskazać faktyczny adres zamieszkania na terenie naszej gminy.

Szanowni Mieszkańcy! Budżet każdej gminy służy realizacji potrzeb i oczekiwań jej mieszkańców. Jednym z podstawowych zadań burmistrza jest efektywne gospodarowanie naszym wspólnym dobrem oraz dbanie o to, aby środki do dyspozycji były jak największe. Jednym z głównych źródeł dochodów budżetu gmin jest udział w podatku dochodowym od osób fizycznych – tzw. PIT.

Jeśli, przykładowo, płacicie Państwo 1000 zł podatku dochodowego, to do budżetu gminy lub miasta, które Państwo wskażecie w PIT trafia około 400 zł. Jest to kwota, którą można przeznaczyć na kształtowanie najbliższego otoczenia i finansowanie usług publicznych, z których Państwo na co dzień korzystają, m.in. na: oświatę, sport, budowę dróg czy też wsparcie działalności kulturalno-oświatowej gminy.

1,5% Twojego podatku może komuś pomóc!

Pamiętajmy, że sami możemy decydować o tym, dla kogo przeznaczymy 1,5% naszego podatku dochodowego. Poniżej zamieszczamy listę uprawnionych do jego otrzymywania organizacji pożytku publicznego, działających na rzecz mieszkańców miasta i gminy Swarzędz, które z pewnością będą bardzo wdzięczne za Państwa wsparcie (kolejność według numeru w Krajowym Rejestrze Sądowym – KRS):

1,5%

ORGANIZACJA POŻYTKU PUBLICZNEGO	nr KRS
STOWARZYSZENIE PRZYJACIÓŁ DZIECI SPECJALNEJ TROSKI IM. LESZKA GRAJKA W SWARZĘDZU:	0000021128
TOWARZYSTWO OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI W POLSCE:	
– cel szczegółowy 1,5%: Oddział w Swarzędzu	0000154454
FUNDACJA POMOCY OSOBOM NIEPEŁNOSPRAWNYM „SKÓNECZKO”:	
– cel szczegółowy 1,5%: 587/G Wojciech Gajęcki	0000186434
CARITAS POZNAŃSKA:	0000224658
ZWIĄZEK HARCERSTWA POLSKIEGO - CHORĄGIEW WIELKOPOLSKA:	
– cel szczegółowy 1,5%: Harcerski Klub Turystyczny „Azymut” w Swarzędzu	000266321
– cel szczegółowy 1,5%: Ośrodek Kobylnica	000266321
– cel szczegółowy 1,5%: 9 Swarzędzka Środowiskowa Drużyna Harcerska „Dąbrowa”	000266321
SWARZĘDZKI KLUB SPORTOWY „UNIA”:	0000281903

Niestety, wiele osób zamieszkałych na terenie naszej gminy posiada zameldowanie w innej miejscowości, lub nie wskazuje w zeznaniu podatkowym faktycznego miejsca zamieszkania na terenie gminy Swarzędz. W takim przypadku część płaconego przez tych mieszkańców podatku (PIT) zasila budżet innych gmin i miast, a nie budżet Swarzędza.

Aby to zmienić naprawdę niewiele trzeba zrobić!!! Wystarczy, aby w składanym do końca kwietnia 2023 roku zeznaniu podatkowym wskazać faktyczny adres zamieszkania na terenie naszej gminy. Dokument taki złożony w Pierwszym Urzędzie Skarbowym w Poznaniu umożliwi przekazanie prawie 40% Państwa podatku dochodowego do budżetu naszej gminy!

**Burmistrz Miasta i Gminy Swarzędz
Marian Szkudlarek**

TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ DZIECI WIELKOPOLSKI ODDZIAŁ REGIONALNY:

– cel szczegółowy 1,5%: TPD Oddział Miejski w Swarzędzu 0000322302

STOWARZYSZENIE „RAZEM PONAD GRANICAMI”: 0000346071

FUNDACJA SIEPOMAGA:

– cel szczegółowy: 0094110 Nawrot-Ayaba Alex 0000396361

FUNDACJA POZNAŃSKA: 0000647661

FUNDACJA DZIECIAKI I ZWIERZAKI: 0000764747

FUNDACJA DZIECIOM „ZDĄŻYĆ Z POMOCĄ”:

– cel szczegółowy 1,5%: 12826 Józefowski Kacper 0000037904

– cel szczegółowy 1,5%: 33434 Walda Kacper 0000037904

– cel szczegółowy 1,5%: 33511 Tomaszewska Joanna Kobylnica 0000037904

– cel szczegółowy 1,5%: 7839 Karpińska Martyna Julia 0000037904

– cel szczegółowy 1,5%: 19952 Wierzbicka Gabriela 0000037904

– cel szczegółowy 1,5%: 20936 Kubiak Nikola 0000037904

– cel szczegółowy 1,5%: 32392 Kościelska Marianna 0000037904

Pełną listę organizacji pożytku publicznego uprawnionych do otrzymania 1,5% podatku dochodowego od osób fizycznych za rok 2022 znajdą Państwo na stronie Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego: <https://www.niw.gov.pl/opp/wykaz-opp/>

Uprawnione organizacje pożytku publicznego, które działają na rzecz mieszkańców miasta i gminy Swarzędz, a chciałyby bezpłatnie umieścić wpis o możliwości przekazywania 1,5% podatku, prosimy o wysłanie informacji na adres poczty elektronicznej: rzecznik@swarzedz.pl

Ulica Polska – II etap gotowy

W pierwszej połowie marca zakończył się II etap budowy ul. Polskiej w Zalasewie - to ok. 1 km nowej drogi od ul. Kórnickiej aż do ul. Średzkiej, gdzie ul. Polska kończy się kolejnym rondem. Bitumiczna jezdnia ma szerokość 7 m, wzdłuż niej powstały chodniki z kostki betonowej o szerokości od 1,5 do 2,0 m oraz bitumiczna ścieżka rowerowa szerokości 2,5 m. W ramach inwestycji wykonane zostały: kanalizacja deszczowa, sieć wodociągowa, kanał technologiczny oraz ledowe oświetlenie uliczne (38 słupów z oprawami), a także doświetlenie 13 przejść dla pieszych (26 opraw). Koszt tego etapu to 15,42 mln zł,

z czego 4,62 zł mln zł stanowi dofinansowanie z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg (edycja 2022). Wykonawcą była firma Budownictwo Drogowe KRUG Sp. z o.o.

Przypomnijmy, że inwestycja ta jest kontynuacją zakończonego etapu I budowy ul. Polskiej, podczas którego nowa droga powstała na odcinku od ronda w ul. Planetarnej (w pobliżu Szkoły Podstawowej nr 1) do ul. Kórnickiej, gdzie również zbudowane zostało rondo. Oprócz jezdni wykonana została kanalizacja i cała infrastruktura podziemna, ścieżka rowerowa, oświetlenie. Koszt I etapu budowy wyniósł 6.872.142,33 zł z czego 2.808.433 zł zł stanowiło dofinansowanie z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg.

/mw/

Rondo na skrzyżowaniu ul. Kórnickiej, skąd ul. Polska prowadzi do ul. Średzkiej.

Fot. Archiwum UMig

Rondo i fragment ul. Polskiej od strony ul. Średzkiej.

Fot. M. Woliński

Tunel w Kobylnicy – budowa zgodnie z harmonogramem

Zgodnie z harmonogramem przebiega, rozpoczęta jesienią ubiegłego roku, budowa tunelu pod torami kolejowymi w Kobylnicy. To największa obecnie inwestycja na terenie naszej gminy. Koszt wyniesie około 50 mln zł. Niemal połowa tej kwoty pochodzi z budżetu PKP PLK. Pozostała część zostanie sfinansowana z budżetów powiatu poznańskiego oraz budżetu Gminy Swarzędz, która przeznaczyła na ten cel 13,85 mln zł.

Jak już informowaliśmy, zakres prac obejmuje budowę 70-metrowego tunelu pod torami, a także około 500 metrów dróg dojazdowych. Powstanie 7-metrowa jezdnia, szerokie chodniki i ścieżka rowerowa. Po zakończeniu budowy tunelu, do stworzenia kompleksowego układu komunikacyjnego konieczna jest przebudowa skrzyżowania ulicy Swarzędzkiej z drogą wojewódzką 194 (ulica Poznańska). Wielkopolski Zarząd Dróg Wojewódzkich, w ramach odrębnego projektu, zbuduje w tym miejscu rondo.

Wykonawcą budowy tunelu jest STRABAG Sp. z o.o. Jak informuje Tomasz Lewandowski z poznańskiej firmy BBF Sp. z o.o., która sprawuje nadzór inwestorski nad budową tunelu, roboty dotychczas wykonane to m.in.:

- » wykonanie tymczasowych utwardzeń na odcinku drogi wojewódzkiej do przejazdu kolejowego.
- » rozbiórka wyniesionej wyspy przy przystanku autobusowym - umożliwienie ruchu autobusowego na czas budowy, stworzenie możliwości oczekiwania autobusów podczas przesiadek pasażerów.
- » prowadzenie objazdu dla zamkniętej połówkowo ul. Swarzędzkiej - ul. Krótką,

Fot. M. Woźniński

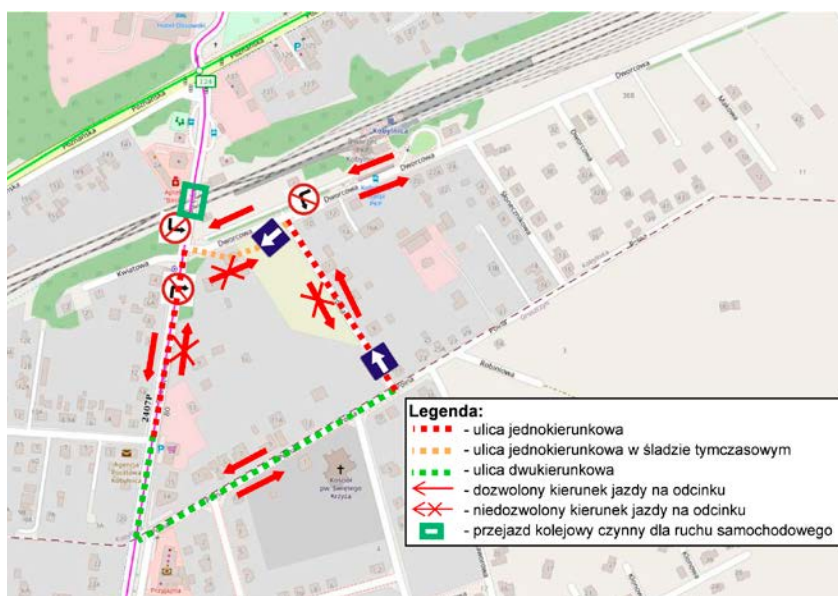
Budowa tunelu pod torami kolejowymi w Kobylnicy

- Polną i Dworcową.
- » wycinka drzew.
  - » wykonanie ścian szczelinowych na odcinku tunelu od torów kolejowych do ul. Swarzędzkiej oraz częściowe wykonanie od torów kolejowych do drogi wojewódzkiej.

Obecnie wykonawca koncentruje się na pracach związanych z wykonywaniem pozostałych ścian szczelinowych oraz robotach pod torem nr 1. Następnie planowane jest prowadzenie robót ziemnych związanych z wykopami pod tunel oraz betonowanie płyty dennej tunelu.

Przypominamy, że pod koniec lutego w rejonie budowy została wprowadzona tymczasowa organizacja ruchu tj. połówkowe zamknięcie ulicy Swarzędzkiej dla ruchu kołowego zgodnie z załączonym schematem. O kolejnych zmianach w organizacji ruchu wykonawca będzie informował na bieżąco.

/mw/

Os. Kościuszkowców 20 – świetlica dla dzieci i młodzieży już działa

Zakończyła się przebudowa parterowego budynku na os. Kościuszkowców 20 w Swarzędzu (dawna przychodnia Diagter). Powstała tam świetlica socjoterapeutyczna dla dzieci i młodzieży, a w niej sale terapeutyczne, pokój porad indywidual-

alnych oraz pomieszczenia pomocnicze, techniczne, biurowe i magazynowe.

Nowa placówka wsparcia dziennego została otwarta 22 lutego. Wstęgę uroczyście przecinali Członkini Zarządu Województwa Wielkopolskiego Paulina Stochniałek, Burmistrz Miasta i Gminy Swarzędz Marian Szkudlarek oraz Dyrektor OPS w Swarzędzu Agnieszka Macie-

jowicz oraz Inga.

Wykonawcą przebudowy była firma Ekspertis Budownictwo Sp. z o.o., Sp.k., a koszt wyniósł 2.492.051,56 zł. Na sfinansowanie tej inwestycji Gmina Swarzędz otrzymała 1.200.000,00 zł z Urzędu Marszałkowskiego w ramach Wojewódzkiego Programu Profilaktyki

dok. na str. 8 ➔

Fot. M. Woliński

Rozbudowa ul. Katarzyńskiej. Trwa rozbudowa ul. Katarzyńskiej (odcinek od ul. Swarzędzkiej do ul. Promyk) w Gruszczynie. Wykonawcą jest firma Infradrog Chodzież Sp. z o.o. Jak już informowaliśmy, na sfinansowanie tej inwestycji Gmina Swarzędz otrzymała 13.693.000 zł z Rządowego Funduszu Polski Ład. Cała inwestycja obejmuje przebudowę drogi o długości 1087,77 m. Powstaje tam asfaltowa jezdnia o szerokości 6 m, ścieżka rowerowa o szerokości 2,5 m (nawierzchnia asfaltowa), chodnik o szerokości 1,5 m do 2,0 m o nawierzchni z kostki betonowej, kanał deszczowy, oświetlenie typu LED, nowa sieć wodociągowa z przyłączami, brakujące przyłącza do kanalizacji sanitarnej oraz usunięte kolizje elektroenergetyczne i telekomunikacyjne. Pierwotny termin zakończenia budowy ustalony na marzec br. został przedłużony do początku lata. Niezbędne bowiem okazało się wykonanie licznych dodatkowych prac, jak dodatkowe zjazdy do posesji, dodatkowe przyłącza, usunięcie kolizji z siecią gazową, energetyczną i wodociągową, konieczność wzmocnienia podłoża jezdni na odcinku ulicy, a także wykonanie dodatkowego odwodnienia. **/mw/**

☞ dok. ze str. 7

i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2022-2026. Pozostałe środki na realizację inwestycji pochodzą z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025.

/mw, ops/

■ Fot. OPS

Żeby piesi byli bezpieczniejsi

Jak informowaliśmy w styczniowym wydaniu PzR, kosztem ok. 140 tys. zł-

tych w czterech miejscach naszej gminy zainstalowano niedawno specjalne oświetlenie przejść dla pieszych, sprawiające, że piesi są dobrze widoczni dla kierowców. Te miejsca to: ul. Geremka przy Sp nr 5, ul. Cieszkowskiego (od strony Gruszczyna, przy końcu ścieżki spacerowej), ul. Podgórna w Janikowie Górnym oraz ul. Gnieźnieńska w Janikowie Dolnym. Przypomnijmy też, że w poprzednich 2 latach doświetlono już 8 innych przejść dla pieszych. Obecnie trwają przygotowania do poprawy bezpieczeństwa dzięki modernizacji i specjalnemu oświetleniu 4 kolejnych przejść. Nasza gmina przygotowała w tej sprawie wniosek o dotację w ramach rządowego programu „Razem bezpieczniej” im. Władysława Stasiaka na lata 2022-2024.

Przejścia zgłoszone do konkursu dotacyjnego to: ul. Cmentarna w miejscowości Jasin (na wysokości cmentarza komunalnego), ul. Cieszkowskiego w Swarzędzu (na wysokości stacji benzynowej Lotos i dyskontu Netto), ul. Cieszkowskiego w Swarzędzu (na wysokości Inter Cars SA i Centrum Medycznego), ul. Wrzesińska w Jasinie (na wysokości ul. Sołeckiej i świetlicy wiejskiej).

Przejścia mają być doświetlone lampami typu LED. Zastosowane zostanie nowe oznakowanie poziome (farba odbłaskowa), aktywne oznakowanie pionowe (znak

D6 „kroczący ludzik”). Wartość projektu wynosi 150.000 zł, z czego 100.000 zł to dofinansowanie. **/mw/**

Ul. Zamkowa i okoliczne – do połowy lipca

Konieczność wykonania licznych, nieprzewidzianych prac dodatkowych (np. usunięcie kolizji niezainwentaryzowanych instalacji podziemnych, wykonanie dodatkowych przyłączy etc.) oraz wymaganych, długotrwałych uzgodnień z gestorami sieci, a także uwzględnienie zmian wnioskowanych przez mieszkańców sprawiły, że wykonawca przebudowy ulic w śródmieściu Swarzędza, firma STRABAG, nie był w stanie dotrzymać pierwotnego terminu ich zakończenia, przypadającego na marzec br. Podpisany został aneks do umowy, w którym określono, że roboty wykonane zostaną do połowy lipca.

Obecnie prace koncentrują się na budowie infrastruktury podziemnej w ul. Mylnej, rozpoczęły się roboty drogowe w ul. Gołębiej, a na placu Powstańców budowany jest parking. Na ulicach Nowy Świat i Mickiewicza gotowe są już chodniki i zatoki parkingowe, a na przełomie marca i kwietnia układany będzie asfalt.

/mw/

Koncert karnawałowy z owacją na stojąco!

W niedzielę, 19 lutego br., w Hali Sportowej Swarzędzkiego Centrum Sportu i Rekreacji, odbył się Koncert Karnawałowy w wykonaniu Swarzędzkiej Orkiestry Dętej. Koncert przyciągnął liczne grono słuchaczy, a sala wypełniła się do ostatniego miejsca.

Jako pierwszy zabrzmiał marsz P.O.S. W bogatym programie usłyszeliśmy La Camisa Negra, Coldplay in symphony, Thriller, Bad Guy czy Adele in Concert.

Podczas koncertów karnawałowych główni bohaterowie starają się ubarwić swoje występy poprzez różnego typu niespodzianki. W tym roku nie było inaczej

– orkiestra przygotowała muzykę z filmu VABANK, a w rolę Kwinto wcielił się dyrygent orkiestry Łukasz Gowarzewski, jako Duńczyk dyrygował orkiestrą puzonista Stanisław Gruszka, a komisarzem Przygodą był burmistrz Swarzędza Marian Szkudlarek. Filmowi bohaterowie odegrali scenę napadu na sejf miejski, na szczęście zostali przyłapani na gorącym uczynku...

Orkiestra przygotowała jeszcze 3 utwory z filmów takich jak – Star Wars Saga (muzycy byli poprzebierani za bohaterów filmu), Kraina lodu oraz Pocahontas – w tym ostatnim wokalnie zaprezentowała się Marta Grabowska, śpiewając Colours of the wind.

Podczas koncertu, jak zwykle wspaniale, zaprezentowała się grupa taneczna pod kierownictwem nowej prowadzącej Pani Zuzanny Ortyl. Mażoretki przygotowały układy do utworów prezentowanych przez orkiestrę podczas koncertu, a w przerwach prezentowały układy taneczne do światowej muzyki rozrywkowej.

Koncert zakończył utwór „I’m so exited”, a publiczność podziękowała za koncert owacją na stojąco.

Dziękujemy za liczny udział i zapraszamy za rok!

/ok/

Fot. (x2) Maciej Wolinski

60 lat razem!

60 rocznicę ślubu świętowali w lutym Państwo **Janina i Kazimierz Skibińscy** oraz **Bożena i Stanisław Piotrowscy** ze Swarzędza. Piękne jubileusze były okazją do uroczystych spotkań – w domu u Państwa Skibińskich oraz w swarzędzkim ratuszu, dokąd 21 lutego Państwo Piotrowscy – na zaproszenie burmistrza Mariana Szkudlarka – przybyli w otoczeniu członków rodziny. Burmistrz do gratulacji i okolicz-

nościowych serdeczności dołączył bukiet kwiatów i koszyk słodkości. Serdeczne gratulacje złożyła także kierownik Urzędu Stanu Cywilnego Anna Wiśniowiecka-Gronowska. Była okazja do wspomnień, refleksji i wymiany „przepisów” na udane długie, wspólne życie...

/mw/

Pierwsze warsztaty OpenStreetMap

W gminie Swarzędz nie brakuje społeczników, którzy chcą poprawiać mapy w otwartym projekcie OpenStreetMap. 28 lutego w świetlicy wiejskiej w Jasinie zebrało się kilkanaście

osób m.in. z Bogucina, Garb, Gruszczyzna, Zalasewa, Rabowic czy Paczkowa, aby wspólnie popracować nad mapą gminy Swarzędz. Dzięki temu, że wspomniane mapy codziennie, np. w Polsce, edytuje

około 220 osób, czyni je najdokładniejszymi i najaktualniejszymi na świecie. Z otwartych danych mapowych korzysta bardzo wiele firm jak: ONZ, Facebook, Yanosik, TomTom czy BBC. Aktualność danych mapowych jest kluczowa np. w transporcie drogowym, ale także pomaga zwykłym ludziom znaleźć interesujące ich miejsce, czy ominąć korki/remonty. Aktualne i kompletne dane mapowe to też dobry przewodnik turystyczny, który pomaga odkrywać okolicę.

Patronat honorowy nad wydarzeniem objął Burmistrz Miasta i Gminy Swarzędz.

W Swarzędzu można jeszcze wiele zmapować! Jest całe mnóstwo ścieżek pieszych, rowerowych, chodników czy placów zabaw do zmapowania, dlatego z przyjemnością zapraszam na kolejne warsztaty. Więcej szczegółów i zapisy pod nr telefonu: 504 512 779.

Jacek Bura

Fot. Marcin Bura

Pamiętamy o „Żołnierzach Wyklętych”

1 marca w Swarzędzu oddaliśmy hołd „Żołnierzom Wyklętym” zwanym inaczej „Niezlomnymi”. Ich pamięć w wolnej Polsce honorujemy 1 marca, podczas Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych. W południe na Rynku, pod pomnikiem Poległych za Wolność i Ojczyznę, to ważne dla naszej historii święto uczcił burmistrz Swarzędza Marian Szkudlark wraz zastępcami Grzegorzem Taterką i Tomaszem Zwolińskim oraz sekretarz gminy Agatą Kubacką. Zapalono znicze, złożone zostały kwiaty...

/wpr/

Gminna dotacja na wymianę źródła ogrzewania

W 2023 roku Gmina Swarzędz zamierza ponownie dofinansować likwidację użytkowanych przez mieszkańców naszej gminy urządzeń grzewczych opalanych węglem lub drewnem oraz zamianę ich na proekologiczne systemy ogrzewania.

Wysokość dotacji wynosić będzie **100% kosztów kwalifikowanych**, ale nie więcej niż 7 000,00 zł dla budynków jednorodzinnych oraz nie więcej niż 14 000,00 zł w przypadku budynków wielorodzinnych, dla których jest wprowadzane wspólne źródło ogrzewania dla więcej niż jednego lokalu mieszkalnego.

W ramach dotacji należy trwale zlikwidować system ogrzewania oparty na paliwach stałych, niespełniający wymagań jakościowych, będący jedynym lub podstawowym, stałym źródłem ogrzewania oraz zamienić go na:

- » podłączenie do miejskiej sieci ciepłowniczej;
- » ogrzewanie gazowe;
- » ogrzewanie elektryczne;
- » ogrzewanie lekkim olejem opałowym;
- » pompę ciepła, spełniającą wymagania klasy efektywności energetycznej minimum A+ na podstawie karty produktu i etykiety energetycznej;
- » ogrzewanie na pellet drzewny, spełniające wymagania określone w §2 uchwały nr LXVI/683/2023 Rady Miejskiej w Swarzędzu z dnia 31

stycznia 2023 roku w sprawie: zasad i trybu udzielenia dotacji celowej ze środków budżetu Gminy Swarzędz na dofinansowanie likwidacji źródeł niskiej emisji i zastąpienia ich rozwiązaniami proekologicznymi (Dz. Urz. Woj. Wielk. z 2023 roku poz.1846).

Uwaga: Nie ma możliwości otrzymania dotacji na kotły węglowe, w tym również opalane ekogroszkiem.

Osoby zainteresowane uzyskaniem dotacji powinny szczegółowo zapoznać się z treścią uchwały nr LXVI/683/2023 Rady Miejskiej w Swarzędzu z dnia 31 stycznia 2023 roku w sprawie: zasad i trybu udzielenia dotacji celowej ze środków budżetu Gminy Swarzędz na dofinansowanie likwidacji źródeł niskiej emisji i zastąpienia ich rozwiązaniami proekologicznymi (Dz. Urz. Woj. Wielk. z 2023 roku poz.1846).

Wnioski składać można od 1 do 30 kwietnia 2023 roku (decyduje kolejność zgłoszeń). Datą złożenia wniosku jest dzień jego wpływu do Urzędu Miasta i Gminy w Swarzędzu. W przypadku złożenia niekompletnego wniosku za datę jego złożenia uznaje się dzień uzupełnienia wniosku o wszystkie wymagane załączniki. Wnioski dostarczone do tut. Urzędu przed lub po wskazanym terminie **nie będą podlegały ocenie.**

Uwaga: Złożone w terminie wnioski o przyznanie dotacji rozpatruje się

do wyczerpania środków finansowych przeznaczonych na ten cel w danym roku budżetowym.

Wnioski o udzielenie dotacji będą dostępne w następujących miejscach:

- » Wydział Obsługi Mieszkańców, ul. Rynek 1;
- » Wydział Ochrony Środowiska;
- » na stronie bip.swarzedz.eu, w zakładce eUrząd/„WOS” Wydział Ochrony Środowiska.

Wnioski należy składać przed przystąpieniem do realizacji zadania, tj. w szczególności przed zakupem i montażem dotowanych urządzeń a także przed likwidacją źródła ciepła. Dofinansowaniem objęte są koszty poniesione od dnia zawarcia umowy o udzielenie dotacji.

Wnioski będą weryfikowane przez komisję, która będzie przeprowadzała oględziny miejsca wymiany źródła ogrzewania po złożeniu wniosku i po realizacji inwestycji. Wnioskodawca, po pozytywnej weryfikacji wniosku, zostanie poinformowany o możliwości podpisania umowy o udzielenie dotacji. **Po podpisaniu umowy wnioskodawca przystępuje do realizacji zadania.** Po zakończeniu inwestycji wnioskodawca składa formularz rozliczenia dotacji wraz z odpowiednimi załącznikami. **Dotacja będzie wypłacana po realizacji inwestycji**, w terminie określonym w umowie dotacji.

/wos/

Ruszył tegoroczny program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na rok 2023

Zgodnie z Programem, w ramach zapewnienia opieki nad kotami wolno żyjącymi, opiekunowie społeczni mogą uzyskać wsparcie w zakresie sterylizacji i/lub kastracji kotów wolno żyjących oraz karmę na okresowe dokarmianie kotów wolno żyjących.

Osoby zainteresowane podjęciem ww. działań muszą w pierwszej kolejności wpisać się do Rejestru Opiekunów Społecznych na terenie Gminy Swarzędz.

Aby skorzystać z bezpłatnej sterylizacji lub kastracji dla kotów wolno żyjących, zarejestrowani opiekunowie społeczni muszą wypełnić wniosek o uzyskanie skierowania na zabieg. Następnie, wraz z otrzymanym z urzędu skierowaniem, należy udać się do wybranej lecznicy (jednej z wskazanych na skierowaniu), gdzie zwierzę zostanie poddane zabiego-

wi. Po krótkiej rekonwalescencji, opiekun wypuszcza kota lub kotkę w miejscu ich pochwylenia.

Zarejestrowani opiekunowie społeczni mogą również zgłaszać zapotrzebowanie o wydanie karmy przeznaczonej na dokarmianie kotów wolno żyjących, wyłącznie w okresie zimowym (tj. od października do marca). Zgłoszenie o wydanie karmy należy złożyć w Urzędzie Miasta i Gminy w Swarzędzu w terminie do 30 czerwca 2023 roku.

Ponadto przypominamy, że w ramach Programu realizowany jest Plan elektronicznego znakowania zwierząt w gminie. Zgodnie z powyższym właściciele psów i kotów mogą bezpłatnie wykonać zabieg elektronicznego znakowania zwierząt (tzw. czipowania) bez skierowania u jednego z weterynarzy wskazanych w Programie

opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Swarzędz na rok 2023. Ilość bezpłatnych czipowań jest limitowana ilością środków zabezpieczonych w budżecie Miasta i Gminy Swarzędz.

Szczegółowych informacji udziela Wydział Ochrony Środowiska Urzędu Miasta i Gminy w Swarzędzu tel. 61 65 12 403, 61 65 10 655.

Za strony www.swarzedz.pl można pobrać formularze wniosków:

- » o wpis do rejestru opiekunów społecznych kotów wolno żyjących;
- » o wydanie skierownia na zabieg sterylizacji lub kastracji dla kota wolno żyjącego.

/wos/

Henryk Brodziszewski

– wspomnienie

29 grudnia 2022 r. – okrągłe 90. urodziny obchodziłby człowiek wielu pasji – przede wszystkim rzemieślnik (stolarz), a nadto sportowiec, społecznik, samorządowiec, chórzysta, hodowca gołębi, zasłużony dla naszego miasta – Pan Henryk Brodziszewski. Przybliżmy sylwetkę tego człowieka.

Pan Henryk Brodziszewski urodził się 29 grudnia 1932 r. w Karłowicach, jako syn Andrzeja i Franciszki z d. Lisowska. Rodzice i dziadkowie naszego bohatera pracowali w gospodarstwie ówczesnego właściciela Karłowic i okolicznych wiosek - von Treskowa. Dodajmy, że według relacji Pana Henryka, jego ojciec – Andrzej Brodziszewski brał udział w Powstaniu Wielkopolskim, a także walczył w wojnie polsko-bolszewickiej pod Lwowem. Przez pierwsze sześć lat Pan Henryk wraz z rodzicami, rodzeństwem i dziadkami mieszkał w Karłowicach, po czym w 1938 r. rodzina przeniosła się do Swarzędza. Zamieszkali przy ul. Św. Marcin, w domu należącym do właściciela dworu i zabudowań gospodarczych przy ul. Zamkowej Karla Hoffmeyera, w którym to majątku ojciec podjął pracę jako „kutscher” (stanget).

W dniu 1 września 1939 r. Pan Henryk miał podjąć naukę w 1 klasie szkoły podstawowej, ale wybuchła II wojna światowa. Ojciec naszego bohatera poszedł bronić Ojczyzny, natomiast matka pracowała w majątku Hoffmeyera. Ojciec bardzo długo nie wracał z wojny. Później okazało się, że został ranny, dostał się do niewoli rosyjskiej. Przez Rosjan został porzucony gdzieś w polu razem z innymi rannymi Polakami. Wielu z ich zmarło. Później w to miejsce, gdzie przebywał ojciec, przybyli Niemcy. Znał ich język i poprosił o pomoc. Został wyleczony i niejako w formie odpłaty pracował jako pielęgniarz w niemieckim szpitalu. Do domu wrócił dopiero po dwóch latach.

Trzeba podkreślić, że II wojna światowa to ciężki czas dla swarzędzkich rodzin, bowiem panowała bieda i głód. Na tle innych rodzin Brodziszewskich, po powrocie ojca, żyło się stosunkowo dobrze, bowiem rodzice Pana Henryka posiadali pracę, ojciec był lubiany przez właściciela majątku, który pozwolił mu trzymać krowę. A z tym wiązało się jedzenie – mleko, ser, masło, stąd nasz bohater wspominał, że w czasie wojny raczej nie

chodził spać głodny. Starsze rodzeństwo Pana Henryka musiało pracować. Jego brat Kazimierz pracował u Niemki przy dzisiejszej ul. Cieszkowskiego. Tam zajmował się m.in. gołębiami. Pewnego razu nasz bohater poszedł z bratem pomóc mu posprzątać gołębnik. Będąc na miejscu zauroczyl się pięknymi gołębiami. Zauważyła to ta Niemka i spytała się go czy podobają się mu „jej ptaszki”. Pan Henryk odpowiedział, że bardzo mu się podobają, a w odpowiedzi Niemka podarowała małemu Heniowi parę „strasserów”. Od tej pory gołębie stały się pasją Pana Henryka i hodował je aż do śmierci.

Oczywiście w czasie wojny w Swarzędzu nie funkcjonował szkoła polska, ale została utworzona szkoła, w której uczono w języku niemieckim. Do tej szkoły uczęszczał nasz bohater, a po szkole musiał pracować. Została mu przydzielona praca u dyrygenta orkiestry von Hoffmana, którego dom znajdował się przy koszarach Arbeitsdienst (to takie koszary, w których szkolili się niemiecka młodzież, mieściły się one przy obecnej ul. Grudzińskiego). Nadto w majątku Hoffmeyerów karmił króliki. Ale każdą wolną chwilę Pan Henryk spędzał na strychu domu, w którym mieszkał, gdzie miał urządzone gołębnik. W tym czasie jego kolekcja gołębi uległa znacznemu powiększeniu, stąd bardzo mocno przeżył, gdy w 1944 r. na rozkaz władzy niemieckiej mieszkańcy Swarzędza musieli pozabijać wszystkie gołębie i dostarczyć je na posterunek policji. Gołębie miały być przekazane rannym żołnierzom niemieckim na froncie.

Po zakończeniu wojny, już w marcu 1945 r., Pan Henryk rozpoczął naukę w Szkole Podstawowej Nr 1 w Swarzędzu. Najpierw dzieci przeszły klasyfikację – przekazano im kartki papieru, ołówki i kazano przepisywać tekst z tablicy. Na podstawie posiadanych umiejętności dzieci były przydzielone do różnych klas. Nasz bohater został skierowany do klasy trzeciej, by jesienią tego roku już uczyć się w klasie piątej. W tym czasie nauczycie-

lami w szkole byli Stanisław Maik, Maria Kaczmarkiewicz i Franciszek Schneider. Szkołę podstawową ukończył w 1947 r. W następnym roku kontynuował naukę w szkole zawodowej, która mieściła się przy Placu Niezlomnych. Kierownikiem tej szkoły był Franciszek Grynia. W tym też czasie podjął naukę zawodu u mistrza stolarskiego Stanisława Kubiaka, w zakładzie, który mieścił się przy ul. Wielkiej Rybackiej w Swarzędzu. Szkołę zawodową ukończył w 1950 r. Odbił też praktyki w zawodzie stolarza i otrzymał świadectwo czeladnicze. W 1950 r. podjął pracę w Swarzędzkich Fabrykach Mebli, a następnie w Wojskowych Zakładach przy ul. Wawrzyniaka w Poznaniu.

W czasie szkolnym należał do różnych organizacji, w tym m.in. do Związku Harcerstwa Polskiego. Komendantem Hufca w Swarzędzu był Marian Sroka, a zastępcą Bolesław Majerowicz. Od młodych lat lubił też śpiewać, stąd gdy po okresie okupacji wznowiły swoją działalność chór im. Dembińskiego oraz chór im. Św. Cecylii przy kościele pod wezwaniem św. Marcina Biskupa, przyłączył się do śpiewaków. Tam też poznał pewną pannę Halinkę, ale o niej trochę później. W okresie szkolnym należał do „chłopców ruchliwych”, którzy lubili wyżyć się w sporcie. Uprawiał różne dyscypliny sportu. Lubiał biegać na dłuższych dystansach i trzykrotnie wygrał w Swarzędzu biegi przełajowe, grał w swarzędzkiej Unii w piłkę nożną, ale przede wszystkim trenował zapasy. Był to czas, gdy swarzędzkie zapasy święciły tryumfy w Polsce i do tych sukcesów przyczynił się również Pan Henryk. Nic więc dziwnego, że gdy w 1952 r. został powołany do odbycia służby wojskowej, został skierowany do OWKS (Okręgowy Wojskowy Klub Sportowy) we Wrocławiu, a następnie przeniesiony do CWKL (Centralny Wojskowy Klub Sportowy) w Warszawie (w tym czasie w tym klubie startował również Zdzisław Schneider).

W czasie zasadniczej służby wojskowej zdobył tytuł mistrza Warszawy, Mistrza Wojska Polskiego oraz Wicemistrza Polski w kategorii półśredniej. Należał do kadry narodowej. Pod koniec zasadniczej służby wojskowej otrzymał propozycję przejścia do zawodowej służby wojskowej, na którą to propozycję wyraził zgodę. Otrzymał posadę zastępcy trenera i prowadził zajęcia z młodymi zapaśnikami. Sam oczywiście dalej startował w barwach klubu CWKS. Na początku 1957 r. doznał poważnej kontuzji barku i chciał się zwolnić z zawodowej służby wojskowej, ale klub (wojsko) nie wyraził zgody. Były to czasy, gdy nie tak łatwo można było się zwolnić z wojska. Przełożeni zdecydowali, że ma leczyć kontuzję i trenować młodzież. W tym też roku Pan Henryk pojechał z młodzieżą zapaśniczą na obóz do Szczecinka. Tam spotkał wybitnego trenera Kazimierza Górskiego, z którym mieszkał w jednym domku. W tym czasie Pan Kazimierz trenował jeszcze piłkarski zespół juniorów, dopiero później został trenerem reprezentacji Polski. Wracając do naszego bohatera, miał propozycję wyjechać na szkolenie trenerskie do Moskwy, a także trenować zapaśników w klubie „Flota” Gdynia, ale na obie te propozycje nie zgodził się. Już wtedy intensywnie myślał o powrocie do Swarzędza i w końcu udało się. Został zwolniony z zawodowej służby wojskowej w 1957 r. w stopniu podporucznika. Po powrocie do Swarzędza zasilili drużynę Unii Swarzędz, grając w piłkę nożną oraz uczestnicząc w meczach zapaśniczych. Oficjalnie karierę sportową zakończył w 1958 r., chociaż nie zerwał całkowicie ze sportem. Warto w tym miejscu wspomnieć osiągnięcia sportowe Pana Henryka. Z klubem warszawskim zdobył trzykrotnie tytuł mistrza Warszawy, trzykrotnie tytuł mistrza Wojska Polskiego, dwukrotnie tytuł wicemistrza Polski oraz pięciokrotnie tytuł mistrza Polski w drużynie. Natomiast jako zawodnik Unii Swarzędz przyczynił się do zwycięstwa w meczu o wejście do I ligi zapaśniczej, dwukrotnie z drużyną Unii zdobył tytuł wicemistrza Polski oraz był wicemistrzem Poznania. Po powrocie do Swarzędza czynił starania i w końcu rozpoczął pracę w swoim zakładzie stolarskim. Najpierw wybudował mały zakład przy ul. Armii Czerwonej 31 (obecnie ul. Grudzińskiego), po czym po pewnym czasie kupił ziemię przy ul. Słowackiego, gdzie wybudował dom i zakład. Rozpoczął kurs mistrzowski w Izbie Rzemieślniczej w Poznaniu, a po zdaniu egzaminu mógł zatrudniać uczniów, których wychował

Zapaśnicy Unii – 1953 r. W górnym rzędzie od lewej strony: Aleksy Baranowski (trener), Zdzisław Przybylak, Edmund Chrzanowski, Tadeusz Frysiak, Izydor Miszkiel, Longin Skubiszak, Józkowski (Unia Wejherowo), Tadeusz Kąkolewski, Zbigniew Jonczyk. W dolnym rzędzie od lewej strony – Piotr Szczęblewski (trener Legii Warszawa), zawodnicy Unii w trakcie pełnienia służby w Legii Warszawa – Henryk Brodziszewski, Zdzisław Schneider, Zenon Matuszak oraz Stefan Szczublewski (prezes Unii)

sporą gromadkę. Został członkiem Cechu Stolarzy w Swarzędzu. W 1958 r. został utworzony Chór Mistrzów Stolarskich, przemianowany później na „Akord”, którego prezesem był Pan Sylwester Rychlewski. W dalszym ciągu śpiewał w chórze św. Cecylii oraz chórze Dembińskiego, do jego rozwiązania. W tych dwóch pierwszych chórach przez pewien okres czasu piastował stanowisko prezesa. W 1959 r. ożenił się ze wspomnianą wcześniej Panią Haliną Jankowiak. W 1961 r. rodzi urodził im się syn Mirosław, a w 1969 r. syn Tomasz.

Henryk Brodziszewski prowadził swój zakład stolarki bardzo długo. Był bardzo cenionym rzemieślnikiem. Wykonywał, jak większość ówczesnych stolarzy swarzędzkich, meble „pokojowe” oraz „sypialniane”, ale czasami zdarzało się, że miał specjalne zamówienie. W czasie rozmów opowiadał, że takim specjalnym zamówieniem było wykonanie mebli do muzeum Henryka Sienkiewicza w Poznaniu, które wykonał i ofiarował dla społeczności Poznania.

W 1989 r. spotkała go wielkie wyróżnienie. Zbliżała się 30 rocznica ślubu i udało mu się wraz z żoną wyjechać na wycieczkę do Watykanu. Tam miał możliwość spotkać się z Papieżem Janem Pawłem II, który pobłogosławił ich związek.

Przez całe swoje życie działał społecznie na rzecz miasta. W 2002 r. został wybrany radnym Rady Miasta Swarzędza. Przez jedną kadencję piastował stanowisko przewodniczącego Komisji Kultury i Sportu. W komisji tej członkami byli m.in. Tadeusz Witkowski, Janusz Zaradny i Jerzy Majerowicz. Za czasów jej działalności miała miejsce ogromna przebudowa infrastruktury sportowej na stadionie Unii, co pozwoliło na rozegra-

nie dwóch meczów w ramach Mistrzostw Europy do lat 19 (U-19).

Za swoją działalność Pan Henryk był wielokrotnie nagradzany. Do najważniejszych wyróżnień należy:

- » Zasłużony Działacz Miasta Poznania,
- » Zasłużony Działacz Kultury Polskiej,
- » Złota Odznaka za Rozwój Rzemiosła,
- » Złota Odznaka Polskiego Związku Zapaśniczego,
- » Brązowa Odznaka Polskiego Związku Piłki Nożnej,
- » Zasłużony dla Kultury Polskiej,
- » Zasłużony dla Miasta i Gminy Swarzędz (2009 r.),
- » Złota Odznaka Zasłużony dla Rozwoju Hodowli Gołębi i Drobiu Ozdobnego w Polsce.

Miał wiele pasji, ale zawsze wspominał, że najbardziej lubi śpiewać, wędkować i pływać żaglówką. Do końca swego życia hodował gołębie. Lubił opowiadać o swoim życiu, które nie było tuzinkowe. Miał kontakt z członkami naszego Koła, często go odwiedzaliśmy w domu. Z uwagi na kłopoty zdrowotne nie mógł uczestniczyć w naszych spotkaniach, ale zawsze dopytywał „co u nas słychać”.

Pan Henryk Brodziszewski zmarł 24 maja 2020 r. i spoczął na cmentarzu przy kościele św. Marcina Biskupa w Swarzędzu, w grobie, w którym spoczywa jego przedwcześnie zmarły syn Mirosław.

Powyższy tekst powstał na podstawie – „Pamiętnika chłopca z Karlowic, 85 spełnionych lat życia”, napisanego przez Pana Henryka Brodziszewskiego oraz bardzo licznych spotkań i rozmów z Nim członków Koła „Unia-100”.

W imieniu Zarządu Koła „Unia-100”
Eugeniusz Dobiński

Z prac Rady Miejskiej

28 lutego 2023 r. odbyła się LXVII Sesja Rady Miejskiej w Swarzędzu. W obradach, które prowadziła Przewodnicząca Rady Miejskiej w Swarzędzu – **Barbara Czachura**, uczestniczyło 21 radnych.

Podczas obrad sesji podjęto:

► Uchwałę nr LXVII/697/2023 w sprawie nadania wyróżnienia honorowego „Zasłużony dla Miasta i Gminy Swarzędz” – Małgorzata Nowak.

► Uchwałę nr LXVII/698/2023 w sprawie nadania wyróżnienia honorowego „Zasłużony dla Miasta i Gminy Swarzędz” – Ochotnicza Straż Pożarna w Swarzędzu.

► Uchwałę nr LXVII/699/2023 w sprawie nadania wyróżnienia honorowego „Zasłużony dla Miasta i Gminy Swarzędz” – Ochotnicza Straż Pożarna

w Kobylnicy.

► Uchwałę nr LXVII/700/2023 w sprawie nadania wyróżnienia „Honorowe Obywatelstwo Miasta i Gminy Swarzędz” – Bogdan Marciniak.

► Uchwałę nr LXVII/701/2023 w sprawie zmiany uchwały budżetowej Miasta i Gminy Swarzędz na rok 2023.

Uchwałę nr LXVII/702/2023 w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta i Gminy Swarzędz na lata 2023-2043.

► Uchwałę nr LXVII/703/2023 w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Poznańskiemu.

► Uchwałę nr LXVII/704/2023 w sprawie udzielenia pomocy finansowej

Powiatowi Poznańskiemu na zobowiązania wynikające z wypłaty odszkodowań za pozyskanie nieruchomości pod poszerzenie pasa drogowego ulicy Rabowickiej w Jasinie.

► Uchwałę nr LXVII/705/2023 w sprawie zmiany uchwały Rady Miejskiej w Swarzędzu Nr XVI/208/2019 z dnia 26.11.2019 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Poznańskiemu zmienionej uchwałą Nr XXXI/348/2020 z dnia 18.12.2020 r., uchwałą Nr XXXVIII/425/2021 z dnia 22.06.2021 r. oraz uchwałą Nr LVIII/615/2022 z dnia 27.09.2022 r.

► Uchwałę nr LXVII/706/2023 w sprawie zaciągnięcia w latach 2023-

temat związany z terminem zakończenia działalności GOAP, który będzie realizował swoje działania do dokonania ostatecznych rozliczeń.

Następnie informacje dotyczące działalności Związku Międzygminnego Schronisko dla Zwierząt w Skałowie przedstawili Przewodniczący Zarządu Szymon Matyszek oraz Dyrektor Schroniska dla Zwierząt w Skałowie Piotr Kubiak. Podczas dyskusji poruszano tematy dotyczące procedur adopcyjnych dla zwierząt, kondycji finansowej Schroniska, działalności wolontariuszy, procedury wejścia do schroniska dla osób postronnych, pracy behawioralnej z psami. Poruszono również kwestie przeprowadzonych w 2022 roku kontroli działalności schroniska, które nie wykazały uchybień.

Podczas sesji Rada Miejska w Swarzędzu podjęła uchwały m.in. w sprawie:

1. Nadania wyróżnienia honorowego „Zasłużony dla Miasta i Gminy Swarzędz” **Pani Małgorzacie Nowak**.
2. Nadania wyróżnienia honorowego „Zasłużony dla Miasta i Gminy Swarzędz” **Ochotniczej Straży Pożarnej w Swarzędzu**.
3. Nadania wyróżnienia honorowego „Zasłużony dla Miasta i Gminy Swarzędz” **Ochotniczej Straży Pożarnej w Kobylnicy**.
4. Nadania wyróżnienia honorowego

„Honorowy Obywatel Miasta i Gminy Swarzędz” **Panu Prof. Bogdanowi Marciniakowi**.

5. Nadania nazw drogom wewnętrznym w miejscowości Gortatowo: Noteczka, Odrzańska, Pilicka, Warciańska, Wiślana,
  6. Zaciągnięcia w latach 2023-2024 pożyczki w Banku Gospodarstwa Krajowego, z przeznaczeniem na realizację zadań dotyczących modernizacji budynków przy ul. Wrzesińskiej 7 i ul. Piaski 4 w Swarzędzu w celu ich dostosowania do potrzeb osób z ograniczeniami w mobilności lub percepcji.
  7. Przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu pomiędzy torami kolejowymi a drogą krajową, na wysokości ulicy Myśliwskiej w Jasinie.
  8. Przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru świetlicy i boiska w Rabowicach.
- » Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego obręb Kruszewnia i część obrębów Garby i Zalasewo – część III.B.

**Przewodnicząca
Rady Miejskiej w Swarzędzu
Barbara Czachura**

Fot. Maciej Woźniński

2024 pożyczki w Banku Gospodarstwa Krajowego, z przeznaczeniem na realizację zadań dotyczących modernizacji budynków przy ul. Wrzesińskiej 7 i ul. Piaski 4 w Swarzędzu w celu ich dostosowania do potrzeb osób z ograniczeniami w mobilności lub percepcji.

► Uchwałę nr LXVII/707/2023 w sprawie zmiany uchwały nr LXVI/683/2023 Rady Miejskiej w Swarzędzu z dnia 31 stycznia 2023 roku w sprawie: zasad i trybu udzielania dotacji celowej ze środków budżetu Gminy Swarzędz na dofinansowanie likwidacji źródeł niskiej emisji i zastąpienia ich rozwiązaniami proekologicznymi.

► Uchwałę nr LXVII/708/2023 w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie z dotychczasowymi dzierżawcami kolejnych umów dzierżawy nieruchomości wchodzących w skład zasobu Gminy Swarzędz.

► Uchwałę nr LXVII/709/2023 w sprawie nadania nazwy drodze wewnętrznej w miejscowości Gortatowo – Notecka.

► Uchwałę nr LXVII/710/2023 w sprawie nadania nazwy drodze wewnętrznej w miejscowości Gortatowo – Odrzańska.

► Uchwałę nr LXVII/711/2023 w sprawie nadania nazwy drodze wewnętrznej w miejscowości Gortatowo – Pilicka.

► Uchwałę nr LXVII/712/2023 w sprawie nadania nazwy drodze wewnętrznej w miejscowości Gortatowo – Warciańska.

► Uchwałę nr LXVII/713/2023 w sprawie nadania nazwy drodze wewnętrznej w miejscowości Gortatowo – Wiśłana.

► Uchwałę nr LXVII/714/2023 w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu pomiędzy torami

kolejowymi a drogą krajową, na wysokości ulicy Myśliwskiej w Jasinie.

► Uchwałę nr LXVII/715/2023 w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru świetlicy i boiska w Rabowicach.

► Uchwałę nr LXVII/716/2023 w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego obręb Kruszewnia i część obrębów Garby i Zalasewo – część III.B

► Uchwałę nr LXVII/717/2023 w sprawie rozpatrzenia skargi na działania Ośrodka Pomocy Społecznej w Swarzędzu.

**Magdalena Kałek
BRM Swarzędz**

Od redakcji: Pełne teksty wszystkich uchwał dostępne są w Biurze Rady Miejskiej oraz w Biuletynie Informacji Publicznej: <http://bip.swarzedz.eu/>

Komisja Gospodarki, Środowiska i Rozwoju Wsi

Poseidzenie Komisji Gospodarki, Środowiska i Rozwoju Wsi odbyło się 22 lutego. W posiedzeniu udział wzięło 8 radnych. Pierwszym punktem było omówienie materiałów sesyjnych. Najwięcej uwagi radni poświęcili projektowi uchwały w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Dolina Cybiny i okolice”, Gmina Swarzędz – obręb Uzarzewo, Kobylnica, Uzarzewo-Katarzynki (pow. ca. 183 ha). Projekt uchwały przedstawił kierownik Wydziału Architektury i Urbanistyki, Jędrzej Cesar.

Następnie, za zgodą Przewodniczącego, głos zabrali mieszkańcy, którego uwagi zgłoszone do planu zostały odrzucone przez Burmistrza. Postulował, aby działki na terenie, którego jest współwłaścicielem, podzielone zostały zgodnie z wydanymi przez urząd w 2016 roku warunkami zabudowy na działki o powierzchni 1000 m², a nie jak przewiduje plan min. 1500 m². Głos w dyskusji zabrali radni: R. Stupieński, A. Baranowska-Graczyk, R. Dyżma, W. Kmiecik, A. Tomicka, T.

Majchrzak. Następnie głos zabrala mieszkanka, której działka znajduje się na terenie, w którym plan przewiduje poszerzenie drogi publicznej. Do wypowiedzi radnych i mieszkańców odniósł się z-ca Burmistrza Grzegorz Taterka oraz Kierownik J. Cesar.

Kolejnym punktem obrad było omówienie aktualnej sytuacji związanej z poprowadzeniem przyłącza gazowego do Wierzonki, Wierzenicy i Karłowic. Z-ca Burmistrza G. Taterka odczytał treść otrzymanej z gazowni korespondencji dotyczącej braku na ten moment możliwości wykonania przyłącza gazowego. Poinformował, że zwrócił się z ponownym zapytaniem do gazowni w tym temacie. W tym punkcie Radny W. Buczyński poruszył również kwestie związane z przyłączem światłowodu do Wierzonki.

Następnym tematem było: funkcjonowanie Zakładu Gospodarki Komunalnej w zakresie zadań związanych z utrzymaniem porządku i czystości w gminie – wizja lokalna. Radni udali się na wizję lokalną do Zakładu Gospodarki Komunalnej w Swarzędzu. Dyrektor Zakładu, Izabela Gruszczewska-Gonet przedstawiła radnym bazę sprzętowo-lokalową oraz omówiła główne problemy związane z funkcjonowaniem Zakładu. Następnie przedstawiła plany dotyczące zmiany siedziby Zakładu, uwzględniające dostosowanie działalności do obowiązujących norm i przepisów prawnych. Omówiła również plany dotyczące aktualnie zajmowanego budynku, przewidywanej rozbioru i modernizacji placu parkingowego.

W sprawach bieżących radni R. Dyżma, A. Tomicka, W. Kmiecik poruszyli tematy:

- » źle zamontowanych szyszan na jednej z ulic Paczkowa i ich niewłaściwego omijania przez użytkowników,
- » betonowego płotu na posesji wzdłuż ul. Dworskiej w pobliżu SP w Paczkowie, który jest mocno pochylony i zagraża bezpieczeństwu przechodniów,
- » spalania odpadów w prywatnych posesjach na terenie Gortatowa,
- » braku oświetlenia ul. Ziołowej w Gortatowie,
- » planowanego terminu rozpoczęcia przebudowy wiaduktu na Piaskach,
- » terminu częściowego zakończenia prac na ul. Zamkowej w Swarzędzu.

Tomasz Majchrzak

Adoptuj przyjaciela!

W 2016 roku porzucono w stogu siana suczkę. Po interwencji Straży Miejskiej okazało się, że nie jest sama, wraz z nią skrywało się sześć szceniąt. Psia rodzina trafiła do naszego Schroniska. Jej dzieci szybko znalazły dom, lecz niestety mama – Meliska – jest u nas do dnia dzisiejszego. Jest łagodną, nieśmiałą suczką, która dzięki pracy naszych Wolontariuszy nabrała zaufania do człowieka. Meliska mimo tego, że jest ostrożna w kontaktach z nowymi osobami, chętnie daje się wyprowadzać na spacer. Toleruje wybrane psy, w tej chwili najlepiej się „dogaduje” z psem o imieniu Rysiu, z którym mieszka. W jego towarzystwie jest pewniejsza siebie. Byłoby idealnie, gdyby znalazły wspólny dom za miastem.

Nie kupuj, adoptuj: 783 552 272.

/kr/

■ Fot. Karolina Rożek

Biblioteka Publiczna proponuje:

► Wszystkich miłośników poezji zapraszamy na V Biesiadę Poetycką „Swarzędz wierszami rozkwita”, która odbędzie się 27.03.2023 r. o godz. 18.00 w Bibliotece na os. Czwartaków. Oprawę muzyczną przygotował Tomek Bateńczuk, a prowadzenie – Kalina Izabela Ziola. Będzie okazja, by w miłym towarzystwie autorów posłuchać wierszy poetek i poetów swarzędzkich.

► Zapraszamy do Biblioteki na os.

Czwartaków 30.03.2023 r. o godz. 18.00 na spotkanie autorskie z Violetą Rymaszewicz, autorką bestsellera „Ile kosztuje żona? Mroczne sekrety rynku małżeńskiego”. Książka to zbiór reportaży opowiadających o losach kobiet i mężczyzn, którzy szukają miłości i spełnienia w małżeństwie, i o tym, co stanie się ze światem, jeśli zabraknie kobiet gotowych na zamążpójście. To opowieść o miłości, a także kulturowej i domowej przemocy wobec kobiet z którą nadal muszą mierzyć się mieszkańcy nie

tylko najodleglejszych krajów, ale także Europejczycy. Podczas spotkania będzie można kupić książkę z autografem autorki.

► 5 kwietnia 2023 r. o godz. 18.00 w Bibliotece Publicznej w Swarzędzu na os. Czwartaków odbędzie się spotkanie z pisarką Moniką Sawicką. Temat: „Miłość niejedno ma imię” zapowiada rozmowy nie tylko o literaturze, ale również o życiu, relacjach międzyludzkich, o nas samych. Serdecznie zapraszamy nie tylko Czytelniczki, które znają i lubią powieści pani Moniki dostępne w naszym księgozbiorze.

/mk/

Ośrodek Kultury w Swarzędzu
1638 - 2023 Swarzędz 385 lat
BIG-CYC AKUSTYCZNIE KONCERT
KWIETNIA 15-STY (sobota)
BILETY W CENIE 80zł
DO NABYCIA NA STRONIE www.kupbilecik.pl
KUP bilecik
GODZ. 19:00
SWARZĘDZKA SALA KONCERTOWA W ZALASEWIE
UL. JANA HEWELIUSZA 26

Big Cyc Akustycznie

Ośrodek Kultury zaprasza na koncert BIG CYC AKUSTYCZNIE – jubileusz 35 lecia zespołu. Koncert odbędzie się 15.04.2023 (sobota) o godz. 19:00 w Swarzędzkiej Sali Koncertowej w Zalasewie. Bilety w cenie 80 zł do nabycia na stronie kupbilecik.pl /ok/

Wiosna z Olszyną

Początek wiosny Zespół Regionalny Olszyna powita w niebanalny sposób, zapraszając na koncert piosenek

z zapachem wiosny z nutą gwary poznańskiej. Gwarantujemy świetną zabawę – będzie wesoło, muzycznie i spontanicznie.

Zapraszamy 21.03.2023 o godz. 16.00 do Ośrodka Kultury – „Ni ma czasu na pierdoły, trzeba ciyngiyim być wesołym”.

Wstęp wolny.

/ok/

Tydzień z kulturą afrykańską

25 lutego swarzędzkie Centrum wypełniło się muzyką, a wszystko za sprawą Rafała

Ośrodek Kultury w Swarzędzu
1638 - 2023 Swarzędz 385 lat
WIOSENNE SPOTKANIE Z OLSZYNĄ
Piosenki z zapachem wiosny
z nutą gwary poznańskiej
“Ni ma czasu na pierdoły, trzeba ciyngiyim być wesołym”.
21.03.2023 godz. 16:00
Ośrodek Kultury w Swarzędzu
WSTĘP WOLNY

Ławskiego (Strefa Pozytywnych Brzmień) i jego kolekcji bębnow afrykańskich. Po pasjonującej opowieści o historii tych instrumentów zgromadzeni mogli wziąć udział w części praktycznej i nauczyć się wybijać rytm na perkusji z Czarnego Łądu. Kolejne warsztaty gry na bębnach odbyły się 4 marca i cieszyły się dużym zainteresowaniem. Wystawa afrykańskich instrumentów trwała zaledwie tydzień, ale znakomicie przybliżyła kulturę muzyczną Afryki Zachodniej.

Obecnie w SCHiS można oglądać fotografie autorstwa Jarosława Sieczkowskiego. Ekspozycja potrwa do 1 kwietnia. Wstęp bezpłatny! (SCHiS)

Turniej szachowy o puchar Burmistrza Swarzędza

W dniach 25 i 26 marca br. odbędzie się Otwarty Turniej Szachowy o Puchar Burmistrza Miasta i Gminy Swarzędz. Miejscem zawodów będzie Ośrodek Kultury w Swarzędzu. Zawody rozpoczną się w następujących godzinach:

» 25.03.2023 (sobota) – juniorzy do 18

roku życia – godz. 10:00

» 26.03.2023 (niedziela) – seniorzy – godz. 10:00

Zapisy do turniejów przez stronę chessmanager.com. Limit uczestników to 40 osób. Decyduje kolejność zgłoszeń. Wpisowe wynosi 50 zł, płatne w dniu zawodów. Organizatorzy zapewniają atrakcyjne nagrody. Turnieje będzie sędziował Michał Szymenderski.

Zapisy dla juniorów (sobota):

<https://www.chessmanager.com/pl/tournaments/5073951064588288>

Zapisy dla seniorów (niedziela):

<https://www.chessmanager.com/pl/tournaments/6612580148707328>

Zapraszamy!

/ok/

Złot zabytkowych pojazdów

Zapraszamy na II Swarzędzki Złot Pojazdów Zabytkowych, organizowany przez Ośrodek Kultury w Swarzędzu i Bzyk Raider, na którym będzie można zobaczyć samochody, motocykle i motorowery z minionej epoki.

Właściciele zaprezentują pojazdy, które rzadko się spotyka na naszych drogach.

Pojazdy będą zarówno polskiej produkcji, jak i takie, które wyszły z fabryk poza granicami kraju. Będzie można również skorzystać z wielu przygotowanych atrakcji oraz posłuchać dobrej muzyki.

Swarzędzki Złot Pojazdów Zabytkowych odbędzie się **13 maja 2023 w godz. 10.00-16.00 na Polanie Miejskiej przy ul. Strzeleckiej.**

Jeśli chciałbyś zaprezentować swój pojazd podczas złotu, zadzwoń: 723 696 740 lub napisz bzykraiderswarzedz@gmail.com

Zapraszamy wszystkich, wstęp wolny!

/ok/

Ośrodek Kultury w Swarzędzu 1938 - 2023 Swarzędz 385 lat

OTWARTY TURNIEJ SZACHOWY

O PUCHAR BURMISTRZA

Miasta i Gminy Swarzędz

25-26. MARCA

OŚRODEK KULTURY W SWARZĘDZU

ZAPISY NA TURNIEJ SZACHOWY www.chessmanager.com

DLA JUNIORÓW I JUNIOREK DO 18 LAT

DLA SENIORÓW

LUB SKANUJ KOD QR

Ośrodek Kultury w Swarzędzu 1938 - 2023 Swarzędz 385 lat

INFORMACJA

DZIECIĘCY ZESPÓŁ TAŃCA LUDOWEGO
"MALI POLIGRODZIANIE"
MIASTA I GMINY SWARZĘDZ

ZAPRASZAMY WSZYSTKIE CHĘTNE DZIECI
W WIEKU 7-12 LAT
W KAŻDY PIĄTEK O GODZINIE 18:00

KONTAKT
Tel: 608 665 057

OŚRODEK KULTURY W SWARZĘDZU
UL. POZNAŃSKA 14, 62-020 SWARZĘDZ

Przy ulicy Piaski 4 w Swarzędzu

Aktywnie w Centrum Aktywności Seniora

Swarzędzcy seniorzy lubią aktywnie spędzać czas, szczególnie w miejscu dla nich przyjaznym. Centrum Aktywności Seniora w Swarzędzu tworzą ludzie, którzy budują atmosferę, co jest widoczne w naszych działaniach.

Niezapomnianym, bo bardzo wzruszającym akcentem było spotkanie dzieci – najmłodszych milusińskich z Przedszkola „Mały Skaut” ze Swarzędza, które odwiedziły „Babcie” 20.01.2023. Był to debiut dla dzieci, które specjalnie dla seniorów wystąpiły z artystycznym przedstawieniem. Poczuliśmy moc międ-

zypokoleniowych relacji oraz potrzebę ich wzmacniania.

9 lutego natomiast odbyło się spotkanie warsztatowe o nazwie „Barwy Stresu”, którego prelegentem był pan Andrzej Wasilewski – psycholog, publicysta, podróżnik. Frekwencja przekroczyła najsmielsze oczekiwania, bowiem rozmowa, relacje międzyludzkie, a także szanowanie własnego dobrostanu jest niezwykle cenne. Kontakt z drugim człowiekiem, wspólne rozmowy wyzwalały w każdym dobre emocje poprzez wydzielanie w naszym organizmie hormo-

nu peptydowego – endorfiny. Stres jest nieodzownym elementem naszego życia, o czym przekonujemy się każdego dnia. Jego nadmiar jednak może w organizmie człowieka dokonać spustoszenia. Dziękujemy naszemu wolontariuszowi za podzielenie się głęboką wiedzą, z której chętnie korzystamy otwierając się na dalsze bloki tematyczne.

Pozytywne nastawienie do drugiego człowieka przepełnione radością i dobrym humorem było zauważalne w czasie spotkania Walentynkowego w trakcie którego wspólnie przygotowaliśmy „tort chlebowy” tak więc „nauka nie poszła w las”

Zapraszamy osoby 60+ do aktywnego udziału w zajęciach: gimnastyka, treningi pamięci, tenis stołowy, gry planszowe, film, akademie zdrowia, zajęcia malarskie, czytelnia, nauka języków obcych, zajęcia muzyczne, kącik redakcyjny, dekoratornia, sos senior, nordic walking, aqua aerobik i wiele innych. Więcej informacji w Centrum Aktywności Seniora ul. Piaski 4 (I piętro), na stronie www.opsswarzedz.pl oraz pod numerami telefonów: 504 932 301, 512 05 677.

M. Pawlik

Centrum Aktywności Seniora

Zapraszamy na zajęcia w Klubie Integracji Społecznej

- » Poniedziałek, 11-12 Język polski dla obcokrajowców
- » Wtorek, 10-11 Zajęcia komputerowe
- » Środa, 10-11 SMYKO-MULTISENSORYKA®
- » 10-12 Warsztaty ekologiczno-kreatywne
- » Czwartek, 10:15-11:15 SMYKO-MULTISENSORYKA®
- » 12-13 Język polski dla obcokrajowców
- » Piątek, 11-12 Język polski dla obcokrajowców

Ponadto: „Swa-dzielnia”, zajęcia indywidualne, możliwość skorzystania z Internetu i komputera.

Wszystkie zajęcia są bezpłatne.

Dodatkowe informacje i zapisy:
61 818 17 30, ul. Piaski 4 (parter)

www.facebook.pl/kisswarzedz

/ops/

Wycieczka seniorów do Centrum Szyfrów Enigma

2 marca uczestnicy Dziennego Domu „Senior-WIGOR” wybrali się na multimedialną ekspozycję do poznańskiego Centrum Szyfrów Enigma. Unikalna wystawa pokazuje historię złamania szyfrów przez polskich matematyków: Mariana Rejewskiego, Henryka Zygalskiego i Jerzego Różyckiego. Z dumą podkreślają, że historia ta zaczęła się w Poznaniu i uzyskana dzięki niej przewaga umożliwiła zwycięstwo w II wojnie światowej.

Seniorzy mieli okazję poznać techniki szyfrowania od starożytności i spróbować swoich sił w tej trudnej sztuce. Rozwiązali kilka zadań, co dało im niesamowitą frajdę i satysfakcję. Zabawa w kryptologów sprzed ery komputerów uświadamia, jak wymagająca to dziedzina. Nawet obecnie mimo użycia najnowszych technologii są szyfry, których nie złamano i języki zaginionych kultur, których nie odczytano. Przykładem takiego tekstu, którego odczytanie do dziś pozostaje niemożliwe,

jest bogato ilustrowany XV-wieczny Manuskrypt Wojnicza, odkryty przez polskiego antykwariusza w 1912 roku. W drugiej części wystawy można było prześledzić jak praca genialnych matematyków pomogła pokonać Enigmę i zapoczątkowała rewolucję cyfrową.

Anna Szpakowska
Dzienny Dom „Senior-WIGOR”

Laptop i tablety dla seniorów z Dziennego Domu „Senior-WIGOR”

Gmina Swarzędz w 2022 roku pozyskała środki finansowe ze środków Ministerstwa Cyfryzacji na realizację zadania „Doposażenie stanowisk służących do podniesienia kompetencji cyfrowych seniorów” dla uczestników zajęć realizowanych w Dziennym Domu „Senior-WIGOR” w Swarzędzu. Całkowita wartość zadania, w tym kwota dofinansowania wyniosła 15 100,00 zł.

W ramach dotacji w grudniu 2022 zakupiono sprzęt komputerowy służący do podniesienia, rozwoju i upowszechnienia kompetencji cyfrowych seniorów.

Poprzez liczne organizowane aktywności seniorzy będą rozwijać zainteresowania, korzystając z dostępnych zasobów cyfrowych, tym samym poprawiając swój dobrostan i ogólne funkcjonowanie. Doposażenie stanowiska komputerowego uzupełnia interesującą dla uczestników ofertę Dziennego Domu jako placówki kompleksowego wsparcia i wspiera walkę z wykluczeniem cyfrowym seniorów. Z nowoczesnego wyposażenia skorzystają seniorzy z placówki i społeczność lokalna.

/aw/

Swarzędzkie Jadłodzielnie do Państwa dyspozycji

Na terenie Swarzędza działają 3 jadłodzielnie:

- » „Swarzędzka Jadłodzielnia” – ul. Poznańska 25 (przy budynku Ośrodka Pomocy Społecznej),
- » „Swarzędzka Jadłodzielnia – BAZAR” – ul. Zamkowa 32 (targowisko miejskie),
- » „Swarzędzka Jadłodzielnia – PIĄTKA” – os. Mielżyńskiego 3A (Szkoła Podstawowa nr 5).

Każdy może zostawić tu żywność, którą ma w nadmiarze, której nie jest w stanie sam spożytkować, oraz każdy może poczęstować się pozostawioną

żywnością.

Produkty można zostawiać i zabierać 7 dni w tygodniu 24 godziny na dobę.

Dodatkowe informacje:

- » tel. 505 912 340
- » fb: Swarzędzka Jadłodzielnia

Przedsięwzięcia pn. „Swarzędzka Jadłodzielnia”, „Swarzędzka Jadłodzielnia – BAZAR” oraz „Swarzędzka Jadłodzielnia – PIĄTKA” współfinansowane są przez Samorząd Województwa Wielkopolskiego w ramach „Programu ograniczania marnotrawstwa i strat żywności w Wielkopolsce na lata 2021-2025”. /ops/

Królewskie ciasto rodem z Francji

Okład przyjechałem do Polski, miałem okazję uczestniczyć w wielu różnych zajęciach z seniorami, począwszy od robótek ręcznych, poprzez gotowanie przy dźwięku francuskich piosenek aż po gimnastykę mózgu! Kolejną rzeczą, którą ostatnio razem zrobiliśmy, było przygotowanie typowego francuskiego ciasta o nazwie *Galette des Rois* (Ciasto Królów). We Francji zwykle jemy to ciasto w okolicach święta Trzech Króli, ale jest tak dobre, że przedłużamy sobie tę przyjemność aż do końca stycznia. Niezwykłość tego ciasta polega na tym, że podczas jego przygotowywania wkłada się do środka małą ceramiczną figurkę (we Francji mówimy na nią *fève*, czyli fasolę), a ten, kto znajdzie „fasolę” w swoim kawałku, zostaje królową lub królem wieczoru. Istnieją różne rodzaje *Galette des Rois*, ale najbardziej znane jest ciasto wykonane na bazie migdałów,

które nazywa się *frangipane*.

Do jego przygotowania potrzebujemy proszku migdałowego, cukru, jajek, masła, mleka, ciasta francuskiego i ceramicznej figurki. Następnie mieszamy proszek migdałowy, cukier, jajka, masło i mleko do uzyskania kremu. Przywiozłem z Francji specjalny preparat, aby zrobić poprzedni krok, dodając tylko mleko. Gdy krem jest już gotowy, możemy go rozsmarować na cieście francuskim, zostawiając nieco miejsca na brzegach. W tym momencie również wkładamy do środka kremu ceramiczną figurkę – *fève*. Gdy cały krem jest rozsmarowany, nakładamy na niego drugie ciasto francuskie. Ostatnią czynnością przed pieczeniem jest zrobienie małego otworu na środku górnego ciasta francuskiego, następnie narysowanie na nim kilku linii nożem i na koniec posmarowanie go żółtkiem jajka dla lepszego wypieku. Ciasto wstawiamy

na 20 minut do piekarnika rozgrzanego do 200°C. Po wyciągnięciu z piekarnika czekamy chwilę, aż nasz wypiek ostygnie. Ciasto Królów możemy jeść na zimno lub na ciepło. We Francji zazwyczaj pijemy do niego cydr. Podczas jedzenia trzeba uważać na skrywającą się w środku „fasolę”, bo jest twardsza niż zęby. Bon appétit. Smacznego!

Romain Gauvreau
Wolontariusz Europejskiego
Korpusu Solidarności

Ps. Dokładny przepis z podaniem ilości poszczególnych produktów łatwo znajdzie Państwo w Internecie, wystarczy wpisać w wyszukiwarkę „francuskie ciasto na trzech króli” lub „galette des rois”.

w formie rehabilitacji, które muszą być potwierdzone dokumentacją lekarską.

Usługi specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi – konsultacje psychologa mogą być w miejscu zamieszkania, dla osób które nie mogą dotrzeć do instytucji.

Orzeczenia o stopniu niepełnosprawności po uprzedniej konsultacji z lekarzem rodzinnym wydaje Powiatowy Zespół d/s orzekania o niepełnosprawności – Poznań ul. Sienkiewicza 8.

Z orzeczeniem o stopniu umiarkowanym lub znacznym osoby mogą skorzystać z programu „asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”.

Drugim programem jest „opieka wytchnieniowa”, jako forma pomocy dla opiekunów osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności. OPS kieruje osoby wymagające całodobowego wsparcia do Domów Pomocy Społecznej, w powiecie poznańskim są to Lisówki. 70% kosztów pobytu pokrywa pacjent, resztę w pierwszej kolejności rodzina, w przypadku braku rodziny lub osobie samotnej koszty pokrywa gmina. Średni koszt utrzymania w DPS to 5.000,00 zł.

Natomiast w Zakładzie Opiekuńczo-Lecznym chory może przebywać do pół roku, pobyt finansuje NFZ, skierowanie wypisuje lekarz rodzinny.

Od 1.10.2022 roku w Swarzędzu funkcjonuje „hospicjum domowe” SK-MED ul. Księżycowa 14B z podpisaną umową z NFZ w celu zapewnienia chorym lepszego komfortu życia. Chorzy z owrzodzeniami i odleżynami mają opiekę do 3 miesięcy. Opieka z diagnozą onkologiczną jest dożywotnia, lekarz onkolog i pielęgniarka przyjeżdżają do domu.

OPS świadczy również usługi opiekuńcze w Dziennym Domu Pomocy w Swarzędzu, ul. Sienkiewicza 21, po uprzednim przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego, gdzie można przebywać w godz. 9:00-17:00 (obiad i podwieczorek), odpłatność liczona jest od dochodu.

Klára Kozanecka

Ośrodek Pomocy Społecznej w Swarzędzu

ul. Poznańska 25, 62-020 Swarzędz
tel. 61 651 26 50, 51, 52, 53 fax. 61 651 26 54
ops@swarzedz.pl www.opsswarzedz.pl

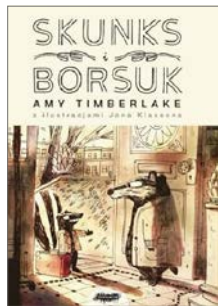
Z prac Rady Seniorów

15 lutego 2023 r. odbyła się 16. sesja Rady Seniorów w Swarzędzu. Sesję prowadziła przewodnicząca – Hanna Grabowska, uczestniczyło 10 radnych.

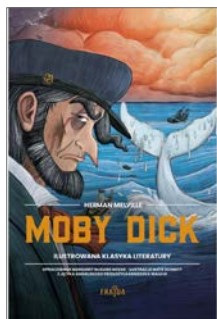
Głównym punktem była opieka dla seniorów w gminie Swarzędz. Temat przedstawiły dyrektor OPS Agnieszka Maciejowicz oraz kierownik sekcji usług opiekuńczych Andżelika Pietrucha. Ośrodek Pomocy Społecznej w Swarzędzu oferuje 3 podstawowe usługi opiekuńcze /bez orzeczenia o stopniu niepełnosprawności/:

Usługi opiekuńcze w domu, przede wszystkim dla osób samotnych, pomoc ta jest odpłatna, zależna od dochodu nie więcej niż 34,90 zł w/g wynagrodzenia na dzień 30.06.2023 r. tj. 3.490,00 zł a od 1.07.2023 r. nie więcej niż 36,00 zł w/g wynagrodzenia 3.600,00 zł, przeprowadzany jest wywiad środowiskowy.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze

Amy Timberlake
Skunks i Borsuk

Ciepła, zabawna opowieść dla czytelnika w każdym wieku. Dorosły odnajdzie tu przykłady ludzkich zachowań ukryte pod maską tytułowych zwierzątek. Zrzedliwy, pedantyczny Borsuk musi znieść w swoim domu hałaśliwego Skunka, którego co prawda można by wyrzucić, ale jednak... dobrze gotuje. Mimo ogromnych różnic charakterologicznych para bohaterów daje się lubić, młodemu odbiorcy pokazuje, że zawsze można się jakoś dogadać, choć bywa to trudne na wspólnej przestrzeni przy tak odmiennych osobowościach. Ktoś, kto ma rodzeństwo wie o tym najlepiej. Dalsze losy Skunka i Borsuka znaleźć można w książce „Miejsce oznaczone jajkiem”. Tym razem nasi bohaterowie wyruszą na wyprawę, w której przeszkadzać im będzie kuzyn. Sympatyczne, piękne, nienachalne ilustracje, tak jak i w pierwszej części, dopełniają całości. To są książki, do których się wraca: po tygodniu, po miesiącu, po latach.

Herman Melville w opracowaniu
Margaret McGuire Novak
**Moby Dick. Ilustrowana
Klasyka Literatury**

Polecamy wersję dla dzieci klasycznej powieści Hermana Melville'a. Margaret McGuire Novak zrobiła świetny skrót, pominęła przydługie opisy, niejasne odniesienia do współczesności autora i zostawiła esencję: świetną historię człowieka opętanego nienawiścią i jego

Biblioteka Publiczna poleca:

wpływ na ludzi skazanych na jego łaskę i niełaskę. Można się oburzać – taka tematyka dla dzieci? Rzeczywiście, nie jest o książka ciepła i kojąca. Ale jeśli młodzi czytelnicy mają dosyć przesłodzonych opowieści, w których od początku wiadomo, że zło zostanie ukarane, a dobro wynagrodzone, to warto podsunąć im właśnie tę pozycję. Na pewno nie zrobi krzywdy, ale też wywrze ogromne wrażenie i kto wie – może zachęci do sięgania po klasykę?

Anna Claybourne,
Miren Asiain Lora
**Atlas syren. Wodny lud
z różnych stron świata**

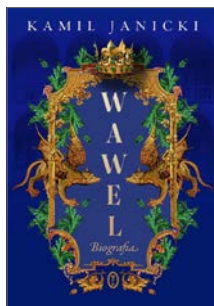
Nie zdajemy sobie sprawy, jak syreny są powszechne! Zwykle umiemy wymienić te, które polowały na Odyseusza, Syrenkę Warszawską, która opiekuje się stolicą Polski i mieszka w Wiśle, Disney'owską Małą Syrenkę. Ale to chyba wszystko. No, może jeszcze słowiańskie rusalki. Okazuje się, że wodni ludzie istnieją na całym świecie, a przynajmniej występują w mitach i legendach ludów mających dostęp do akwenów. „Atlas syren” zawiera króciutkie opisy najciekawszych, egzotycznych przedstawicieli podwodnego świata z podziałem geograficznym. Specyficzna grafika może się podobać lub nie, ale tekst jest naprawdę świetny.

Andrzej H. Wojacek
Cykl Wrzeciono Boga

Jest to trytomowa saga, w której wielbiciele gatunku znajdą wszystko, za co kochają tego typu książki. Jest więc miłość, splecione losy rodziny i przyjaciół, wielka historia w tle. Powieść jest dopracowana do perfekcji. Aż trudno uwierzyć, że to debiut pisarski. Wojacek ma świetny styl i piękny język; umie wzbudzić emocje bez popadania w sentymentalizm,

a wydarzenia historyczne nie dominują nad fabułą, nawet wątek kryminalny w 1 części jest niebanalny. Bohaterów można polubić lub nie, ale są realistyczni, ich wybory życiowe są umotywowane psychologicznie. Naprawdę warto polecić nie tylko miłośnikom powieści historycznych.

Kamil Janicki
Wawel

Wawel to jedno z najważniejszych miejsc w Polsce, jednak do tej pory w literaturze traktowane było tylko jako dodatek. Zmienia to najnowsza powieść Kamila Janickiego, który napisał pierwszą biografię Wawelu. Zaczyna od czasów najdawniejszych od legendy o smoku, najstarszych zabudowaniach z czasów Wiślan i Czechów, następnie przypomina czasy Kazimierza Wielkiego, renesansowej rezydencji Zygmunta Starego i Bony Sforzy. Wspomina przeniesienie siedziby władców do Warszawy za czasów Zygmunta III Wazy. Autor nie omija historii gorszych czasów, gdy Wawel pełnił funkcję koszarów i magazynów, oraz gdy był siedzibą Hansa Franka. Niezwykle wciągająca historia miejsca. Polecamy serdecznie.

Marianna Gierszewska
Być tak naprawdę

Książka Być tak naprawdę to literacki debiut Marianny Gierszewskiej, aktorki,

coacha, założycielki firmy Tutti, działaczki na rzecz stomiczek. Książka to nie tylko poradnik motywacyjny, ale i zapis osobistych zmagani Marianny z chorobą i własnymi demonami. Do pokonywania własnych leków zachęca także odbiorców. Choć nie jest to łatwe i często wiąże się z wychodzeniem z własnej strefy komfortu, to jest to jedyna droga do odnalezienia prawdziwego szczęścia. Autorka w każdym z rozdziałów zwraca także uwagę na ograniczenia, jakie są nakładane na kobiety przez społeczeństwo. Mądra i ciekawa propozycja.

Michelle Good
Pięcioro małych Indian

Michelle Good porusza temat coraz częściej pojawiający się w literaturze i kinematografii. Opowiada historię rdzennych mieszkańców Kanady, którzy zostali zabrani rodzinom i umieszczani w katolickich szkołach z internatem. Historia przejmuje okrucieństwem metod szkół katolickich, gdzie krzesła elektryczne, bicie, głodzenie były na porządku dziennym. Głównym bohaterom udało się skończyć szkołę, ale są nieprzystosowani do życia, wciąż przeżywają traumy. Próbuje radzić sobie za pomocą różnych środków, również tych autodestrukcyjnych (narkotyki, samookaleczenie, napady furii, próby samobójcze). Przejmująca, ale potrzebna książka ukazująca jeden z ważniejszych problemów do których musiał się przyznać Kościół katolicki i protestanci.

Anna Walkowiak-Osowska
Magdalena Kozłowska

Swarzędzki alfabet historyczny Antoniego Kobzy

Siedziby właścicieli ziemskich na ziemi swarzędzkiej oraz właściciele dworów i folwarków w okolicy Swarzędza

Dworek w 2011 r. (fot. A. Kobza).

W tym cyklu artykułów przybliżających naszą historię, autor – Pan Antoni Kobza – opowiada Państwu o siedzibach właścicieli ziemskich na ziemi swarzędzkiej. Poznajmy zarówno historię samych budowli, jak i losy dawnych mieszkańców dworów i folwarków w okolicy Swarzędza. Dziś dzieje dworku w Nowym Dworze.

Nowy Dwór

Właściciele

Folwark założono na polecenie kapituły katedry poznańskiej w drugiej połowie XVIII wieku, w pobliżu Mechowa będącego również w rękach kapituły. Osada położona między rz. Główną a drogą wojewódzką nr 194, została włączona w granice sołectwa Janikowo Górne w 1995 r. Powierzchnia majątku ziemskiego wahała się w granicach od 95 do 105 ha. Osada nie rozwinęła się w wieś, a maksymalna liczba mieszkańców w 1905 r. wynosiła 53 osoby, z tym, że niektóre opracowania podają, iż w latach 1903–1913 osada liczyła 41 osób. Na mapach powiatu poznańskiego wschodniego zaznaczano tu 5 do 6 wszystkich budynków z dworkiem i czworakami.

Słabe ziemie i niewielka powierzchnia majątku zniechęcały potencjalnych nabywców więc osada miała w swej historii niewielu właścicieli. Pierwszym była wspomniana kapituła katedry poznańskiej, ale tylko do czasu konfiskaty majątków kościelnych przez zaborcze Prusy, po 1796 r.

Drugim właścicielem majątku stało się więc państwo pruskie, a w jego imieniu zarząd sprawowała ekonomia poznańska w osobie Piotra Retza. Po 1836 r. zarządem m. in. nad folwarkiem Nowy Dwór zajmowała się utworzona wówczas ekonomia swarzędzka. Prawdopodobnie, przez cały czas Nowy Dwór oddawano w dzierżawę, ale nazwiska dzierżawców nie przetrwały do czasów współczesnych.

Dopiero w 1876 r. pojawiła się informacja, że zarządcą Nowego Dworu w imieniu ekonomii swarzędzkiej jest niejaki Handke, nie podając jego imienia.

W latach 1889 – 1892 administratorem był Rudolf Handke. Nieliczne informacje z lat 1889 i 1902 podają, że właścicielem folwarku jest browarnik i właściciel ziemski Herman Handke. Z kolei właścicielem pobliskiej cegielni i browaru w 1891 r. (gdzie?) był Otto Handke, który wspomniany jest także w 1892 r. jako inspektor gospodarczy (zarządca) folwarku Nowy Dwór. Przypuszcza się, że wszystkie wspomniane osoby były ze sobą spokrewnione.

W 1905 roku Handke sprzedał folwark ziemskiej spółce z siedzibą w Berlinie (Bodenkulturgesellschaft GmbH.), a w jej

imieniu folwarkiem zarządzał Richard Fahnert. Około 1907 r. majątek został sprzedany pruskiej komisji kolonizacyjnej (zarządca – Ernst Schütze), a pięć lat później kupił go Fritz Marks.

Po zwycięskim powstaniu wielkopolskim (1918–1919) i odrodzeniu się państwa polskiego, Nowy Dwór przejął skarb państwa, który powierzył nad nim zarząd Grzegorzowi Horodecznemu.

W 1926 r. folwark został sprzedany Apolonii Kreutz, która trzymała go do wybuchu II wojny światowej, a może i dłużej. Po klęsce Niemiec, władze PRL skonfiskowały folwark i rozdzieliły ziemię między dotychczasowych robotników folwarcznych. W latach 50-tych XX wieku w Nowym Dworze założyli oni Rolniczą Spółdzielnię Produkcyjną. Wobec słabych rezultatów gospodarowania, RSP w Nowym Dworze przyłączono w 1979 r. do znacznie większej i prężnie działającej RSP w Paczkowie.

Aleja prowadząca do dworu, 2011 r. (fot. A. Kobza).

Po przełomie ustrojowym w Polsce, w roku 1991 parcelanci z Nowego Dworu zaczęli wycofywać swoje udziały z rolniczej spółdzielni i spowodowali jej rozwiązanie. Swoje działki ziemi, dawni spółdzielcy sprzedali prywatnym firmom powstającym lawinowo na obrzeżach Poznania.

Dworek

Siedzibą właścicieli każdego majątku, a także jego zarządców był dwór lub dworek - niekoniecznie pałac czy efektowna willa. W przypadku Nowego Dworu mamy do czynienia z dworkiem bardzo skromnym, który został pobudowany prawdopodobnie przez Fritza Marksa przed wybuchem I wojny światowej. Można przypuszczać, że wybudowano go na miejscu siedziby wcześniejszych zarządców majątku lub ich właścicieli, albo rozbudowano starą siedzibę funkcjonującą w XIX wieku.

Obecnie jest to budynek parterowy, na planie prostokąta, przykryty dachem naczółkowym. Od południowego wschodu przylegało do niego podwórze folwarczne otoczone przez zabudowania gospodarcze (stajnie, obory, chlewy, stodoły).

Budynek mieszkalny dawnych robotników folwarcznych (fot. A. Kobza).

Od strony północno zachodniej znajdował się niewielki park dworski schodzący łagodnie do dolinki rzeki Główniej. Park poprzedzał ogród warzywny i sad. W późniejszym czasie, gdy właścicielką była Apolonia Kreutz, pojawiła się akcyjowa aleja prowadząca od dworu do drogi Poznań - Gniezno.

Po reformie rolnej, część robotników rolnych mieszkała nadal w czworakach, a część zamieszkała w byłym dworku. Po przełomie politycznym w Polsce 1990r. mieszkańcom umożliwiono wykup zajmowanych do tej pory służbowych mieszkań. Nowi właściciele starali się powiększyć zajmowane

mieszkania i dobudowywali dodatkowe pomieszczenia, m.in. łazienki. W konsekwencji niewyszukany architektonicznie dworek został jeszcze bardziej zniekształcony różnymi przybudówkami.

Mieszkańcy parterowego dwojaka także powiększyli swoje mieszkania nadbudowując piętro.

Obecnie nazwa Nowy Dwór powoli odchodzi w zapomnienie ponieważ po wchłonięciu przez Janikowo Górne - zabudowania dawnego Nowego Dworu przemianowano niesłusznie na ul. Latawcową (1995 r.).

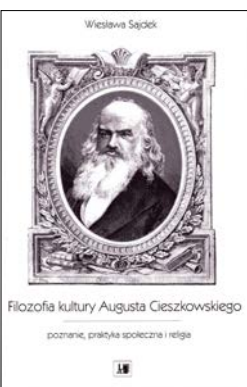
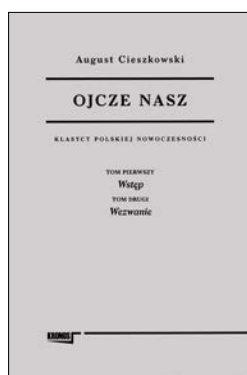
Antoni Kobza

Z Augustem Cieszkowskim i Ziemią Wierzenicką w tle

Ukazało się w 2022 roku

W 2021 roku natrafiliśmy tylko na jedną książkę związaną z postacią Augusta Cieszkowskiego, w 2022 r. było ich zdecydowanie więcej. Najobszerniejsza z nich to *Ojciec nasz* samego Augusta Cieszkowskiego, jego największe dzieło filozoficzne. Pierwsze krytyczne wydanie opracował i wstępem opatrzył Sławomir Mazurek. Oparte jest na edycjach z lat 1848, 1899-1903 i 1922-1923. Z uwspółcześioną interpunkcją i językiem, poprawionymi błędami drukarskimi i pomyłkami, przypisami redaktorów poprzednich wydań i dodatkowo oznaczonymi przypisami S. Mazurka.

Wiesława Sajdek swoją kolejną już książkę poświęconą Cieszkowskiemu zatytułowała *Filozofia kultury Augusta Cieszkowskiego. Poznanie, praktyka społeczna religia*. Jak sama napisała o zamiśle tej książki polega on: *na przybliżeniu filozofii Augusta Cieszkowskiego w taki sposób, aby przekazać zawarte w jego pismach wartościowe oraz inspirujące również dzisiaj treści i przedstawić je do oceny czytelnika*. Spośród rozdziałów

są zatytułowane: Sztuka, Moralność i obyczaje, Przemysł i wolne towarzystwa wzajemnej pomocy, Religia jako różnorodność więzi i spoivo społeczeństwa. Obie książki na znakomitym poziomie edytorskim.

Książka pokonferencyjna *Między pracą organiczną a walką o niepodległość. Myśl filozoficzna w Wielkopolsce w okresie zaborów* została wydana pod redakcją naukową Krzysztofa Brzechczyńska i Andrzeja Wawrzynowicza. Składa się z 4 części. Ostatnia z nich to *Wokół myśli Augusta Cieszkowskiego*. Zawiera teksty referatów: Zbigniewa Przychodniaka - Co czytał August Cieszkowski? Z rękopiśmiennych źródeł poznańskiej myśli organicznicowskiej, Cypriana Gawlika - Problem teleologii dziejów u Hegla i Cieszkowskiego,

Krystiana Pawlaczyka - Czy historiozofia jest antropologią? Przypadek *Prolegomenów* Augusta Cieszkowskiego, Małgorzaty Krakowiak - Stanisław Brzozowski - czytelnik Augusta Cieszkowskiego o potrzebie pracy i fundamentach swobody.

Principia metafizyczne i dialektyka Augusta Cieszkowskiego to polski tytuł rozprawy doktorskiej ks. Augustyna Jakubisiaka (1884-1945) napisanej (i wydanej) w języku francuskim i obronionej w 1912 roku w Instytucie Katolickim w Paryżu. Praca jest nieznaną szerszemu gronu badaczy filozofii polskiej (funkcjo-

dok. na str. 24 ➔

☐ dok. ze str. 23

nowała wyłącznie jako maszynopis), autor omawia w niej przede wszystkim główne dzieło hrabiego Augusta Cieszkowskiego Ojciec nasz.

Norbert Delestowicz napisał książkę *Historia Biblioteki Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk w latach 1857-2022*. Instytucja ta związana jest z hr. Augustem jako trzykrotnym prezesem Towarzystwa jak i jego książkami z biblioteki wierznińskiej.

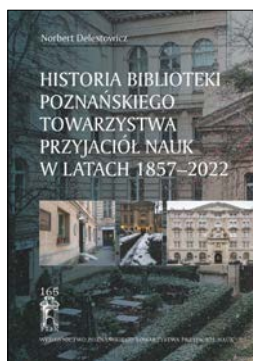
Owińska: krajobrazy, miejsca, ludzie. Szlakiem ukrytych skarbów to bogato ilustrowana publikacja autorstwa Olgi Krause-Matelskiej oraz Wojciecha Matelskiego, red. naukowa Krzysztof Ratajczak. W książce przeczytamy o von Treskowach i nabytych przez nich dobrach ziemskich odebranych klasztorowi cysterek, w tym Wierzonce. Założonych przez nich folwarkach: Milow (Mielno), Karłowitz (Karłowice), Ludwigshöhe (Ludwikowo).

W roczniku „Polska Myśl Pedagogiczna” 8 (2022) ukazał się artykuł Wiesławy Sajdek o pozornie przewrotnym tytule „Tradycja to sam postęp”. *Konserwatyzm jako źródło pedagogiki współczesnej – na podstawie filozofii Augusta Cieszkowskiego*. Autorka zauważa, że: *Na poziomie języka naturalnego pojęcie postępu oraz konserwatyzm traktowane są zwykle jako przeciwieństwa ale Cieszkowski, ściśle łącząc postęp z wypełnieniem Bożej woli, nie widział sprzeczności między nim a tradycją.*

Na łamach kwartalnika „Więści Akademickich” Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu w numerze wrzesień 2022/3 (267) artykuł Gracyny Adamczyk *August hr. Cieszkowski we wspomnieniach – konferencja z okazji 180. rocznicy osiedlenia się filozofa i społecznika w Wierzenicy*.

W czasopiśmie Artystycznym „Nestor” ukazującym się w Krasnymstawie w numerze 2 (60) artykuł naszego autorstwa *180 lat temu August Cieszkowski osiadł w Wierzenicy*. Nr 3 (61) zawiera obszerny artykuł Moniki Nagowskiej *Sennickie Augustynki. Podsumowanie IV Wojewódzkiego Konkursu Fotograficznego im. Augusta Cieszkowskiego „Leśny album”*. Oba teksty bogato ilustrowane.

Na łamach magazynu informacyjnego Muzeum Romantyzmu w Opinogórze „Muzealne różnaitości” nr 2 (16) ukazał się ar-

tykuł Aldony Łyszkowskiej *Teofil Lenartowicz wspomnienie o „lirniku mazowieckim” w 200. rocznicę urodzin*. W nim o związkach Lenartowicza z Zygmuntem Krasieńskim i Augustem Cieszkowskim zakończony bardzo merytorycznym opisem „pamiętki” znajomości Lenartowicza z Cieszkowskim czyli drzwiach do pomnika nagrobnego matki Augusta w bazylice Santa Croce we Florencji i jego samego w Wierzenicy. Muzeum wydaje też „Amor Patriae Nostra Lex: Zeszyty Muzeum Romantyzmu”. Zeszyt VIII zawiera obszerny tekst Andrzeja Fabianowskiego *Memoriały polityczne Zygmunta Krasieńskiego*, w nim przywołany list do Cieszkowskiego z okresu Wiosny Ludów w 1848 r.

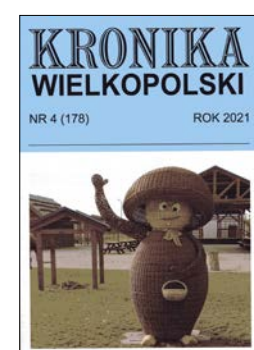
Cmentarz w Skorzęcinie został ujęty w broszurze *Szlakiem cmentarzy ewangelickich w gminie Pobiedziska*, redakcja Karolina i Maciej Wolińscy. Informacje o 29 cmentarzach ewangelickich zebrała Agnieszka Danielewicz.

13 maja ukazał się, na stronie portalu Opinie Olsztyn, tekst internetowy Henryka Pejcherta „August Cieszkowski – filozofia czynu”.

12 września portal Myśl Konserwatywna zamieścił nawiązujący do rocznicy urodzin hr. Augusta tekst Jacka Bartyzela *August hr. Cieszkowski*.

Jak od lat jesteśmy świadomi, że mogliśmy nie natrafić na wszystkie ubiegłoroczne publikacje związane z Augustem Cieszkowskim i Ziemią Wierzenińską. Zdarza się też, że datowane na dany rok ukazują się w następnym, już po naszych artykułach. Tak w kwartalniku „Kronika Wielkopolski”, nr 4 (178) z 2021 roku ukazał się artykuł Antoniego Kobzy *Polska i niemiecka własność ziemiska w latach zaborów w okolicach Swarzędza. Zmiany w strukturze narodowościowej posiadaczy ziemskich*.

Przywołane periodyki, poza „Kroniką Wielkopolski” i „Zeszytami Muzeum Romantyzmu”, oraz broszura są dostępne w wersji elektronicznej. Tradycyjnie nie przedstawiamy tekstów opublikowanych na łamach dość powszechnie dostępnych periodyków ukazujących się w gminie Swarzędz oraz w wersji elektronicznej na stronie www.swarzedz.pl.

Ewa J. i Włodzimierz Buczyńscy

Adoptuj mnie
Zostań moim
Bohaterem

Twój zwierzak zaginął na terenie **GMINY SWARZĘDZ**?

Pytaj o niego u nas.

Odszedł Twój przyjaciel?
U nas dokonasz **kremacji**.

Oferujemy również ewentualny
pochówek na cmentarzu.

Jak możesz pomóc?

adopcja

wolontariat

wsparcie
finansowe

dary

1,5% KRS: 0000490587

Zadzwoń! Tel: **783 552 272**

Skalowo, ul. Warzywna 25
62-025 Kostrzyn

schronisko-skalowo.pl

Find us on
Facebook

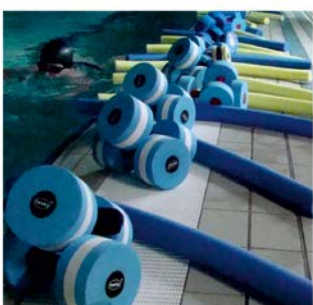
AQUA MARATON

PŁYWAŁNIA WODNY RAJ

**bilet wstępu
40 zł/osoba**

bez dopłaty, ważny do 22:00

25 marca 2023
start 18:00
wstęp od 17:30

Aqua Maraton

Zapraszamy na Aqua Maraton, który odbędzie się 25 marca w godzinach 18:00-20:00. Bilet wstępu w cenie 40 zł do nabycia w kasie w dniu imprezy od 17:30 (bez dopłat, ważny do 22:00). Maraton dedykowany jest osobom po-

wyżej 18 roku życia. Młodzi uczestnicy wyłącznie pod opieką osoby dorosłej. Ilość osób ograniczona, nie prowadzimy rezerwacji.

W tym dniu, na czas maratonu, zarezerwowane będą cztery tory na basenie sportowym.

/cs/

Aqua Senior

Zapraszamy wszystkich Seniorów, którzy chcą poprawić swoją kondycję i samopoczucie, na zajęcia Aqua Senior. Lekka gimnastyka w wodzie poprawia ruchomość stawów, wydol-

ność krążeniowo-oddechową, wzmacnia wszystkie partie mięśni oraz odciąża kręgosłup. Gimnastyka odpręża, relaksuje, ale przede wszystkim uwalnia dużo pozytywnych emocji. Więcej informacji pod nr tel. 61 65 09 527/531.

/cs/

Zajęcia Fitness

Zapraszamy na zajęcia fitness. Zadbaj o swoją sylwetkę i samopoczucie. Gwarantujemy mnóstwo pozytywnej energii, dobrej zabawy oraz świetny sposób na odstressowanie się od dnia powszedniego.

Informacja o wolnych miejscach pod nr tel. 61 65 09 520/528.

/cs/

Kup karnet SCSiR – zyskasz duży rabat

Szanowni Państwo! Karnet upoważnia do korzystania z całego kompleksu pływalni poza kawiarenką. Upoważnia do zapłaty należności za faktyczny czas korzystania z basenu. Z wejścia na karnet może korzystać maksymalnie 5 osób.

Nie trzeba mieć przy sobie gotówki.

Karta nr 24501

/scsir/

Karty honorowane w SCSiR:

**Swarzędzkie Centrum
Sportu i Rekreacji**

ul. Kosynierów 1, Swarzędz
tel. 61 65 09 520 godziny otwarcia: 6.30 - 22.00
www.scsir.swarzedz.pl info@scsir.swarzedz.pl
www.facebook.com/wodnyraj

Przydatne adresy i telefony

Urząd Miasta i Gminy w Swarzędzu

Rynek 1
tel. 61 65 12 000, fax: 61 65 12 211
www.swarzedz.pl umig@swarzedz.pl
burmistrz@swarzedz.pl
godziny pracy UMIG: pon. 8.00-16.00, wt.-pt. 7.30-15.30 (w pon. kancelaria - biuro podawcze do 17.00)
Burmistrz przyjmuje interesantów w poniedziałki w godz. 14.00-17.00. Przed spotkaniem prosimy o wcześniejsze telefoniczne lub osobiste umówienie się wraz z podaniem tematu sprawy - sekretariat tel. 61 65 12 222. Zastępcy Burmistrza przyjmują interesantów w poniedziałki w godz. 14.00-17.00. Przed spotkaniem prosimy o wcześniejsze telefoniczne lub osobiste umówienie się wraz z podaniem tematu sprawy - sekretariat tel. 61 65 12 202.

Biuro Rady Miejskiej

Rynek 1, tel. 61 65 12 105
biurorady@swarzedz.pl
przewodniczaca@swarzedz.pl
Przewodnicząca RM Barbara Czachura dyżuruje w poniedziałki w godz. 13.00-15.00 w Biurze Rady.

Telefony alarmowe

Telefon alarmowy 112
Policja 997
Pogotowie Ratunkowe 999
Straż Pożarna 998
Pogotowie wod.-kan. 994
Pogotowie wod.-kan. ZGK 61 651 15 41 (do godz. 16.00)
663 818 601

Gazownia

Pogotowie energetyczne 991
(całodobowe ENEA)

Straż Miejska

62-020 Swarzędz, ul. Dworcowa 24
(Dworzec Kolejowy)
straz.miejska@swarzedz.pl
telefon interwencyjny : 61 65-10-986
pon-pt 6.00-22.00, sob 14.00-22.00
W niedziele i święta zgłoszenia przyjmuje dyżurny Komisariatu Policji w Swarzędzu tel. 61 841 48 00
komendant: Piotr Kubczak,
tel: 502-577-065, 61 651-21-13
kubczak.piotr@umig.swarzedz.pl

Komisariat Policji w Swarzędzu

ul. Grudzińskiego 30a
tel. 997 i 47 77 148 00 (czynny 24h)
oraz tel. alarmowy 112

Ochotnicza Straż Pożarna w Swarzędzu

ul. Dworcowa 24
zarzad@osp-swarzedz.pl

Ochotnicza Straż Pożarna w Kobylnicy

Kobylnica, ul. Poznańska 4
straz@ospkobylnica.pl

Centrum Informacji Medycznej Tel-Med

24h/dobę - tel. 94 94 lub tel. 61 853 53 52

Pogotowie ratunkowe

Podstacja Swarzędz ul. Dworcowa 24
tel. 999 lub 112 (całą dobę)

Pomoc doraźna

W konkursie ogłoszonym przez NFZ wyłoniona została **Przychodnia „Gaudium”**, która od 1 sierpnia 2020 r. świadczy mieszkańcom gminy Swarzędz pomoc doraźną w godzinach nocnych i w dni świąteczne w **Zalasewie przy ul. Serdecznej 21G**, telefon 61 307 73 07.

Zespół Przychodni Lekarza Rodzinnego DIAGTER Sp. z o.o.

Przychodnia Nr 1 - Swarzędz, ul. Piaski 8, tel. 61 81-72-533, 61 81-72-549
Przychodnia Nr 3 - Gruszczyn, ul. Swarzędzka 23, tel. 61 81-50-121
Przychodnia Nr 4 - Swarzędz, ul. Piaski 6a, tel. 61 65-15-171

Centrum Medyczne Lecznicy „Certus”

Centrum Medyczne nr 3 Prywatnej Lecznicy CERTUS Sp. z o.o.
62-020 Swarzędz, ul. Poznańska 15
tel. 61 22 22 600, www.certus.med.pl

Przychodnia Lekarza Rodzinnego NFZ „DarMedicum”

Swarzędz, ul. Tysiąclecia 11,
tel. 459-599-026. Szczegółowe informacje: www.darmedicum.pl

Centrum Medyczne – Przychodnia w Swarzędzu

Swarzędz, ul. Cieszkowskiego 100/102,
tel. 61 8174 671

Dyżury całodobowe aptek

Apteka Przyjazna (przy markecie Biedronka) – Swarzędz, ul. Cieszkowskiego 5/7, tel. 61 818 50 69, czynna całą dobę przez 365 dni w roku
Całą dobę czynne są apteki w Poznaniu:
Apteka „Centralna” ul. 23 Lutego 18, tel. 61 852-26-25
Apteka „Panaceum” os. Przyjaźni paw. 141, tel. 61 820-16-42
Apteka „Na Gwarnej” ul. Gwarna 5/4, tel. 61 852-52-44

Ośrodek Pomocy Społecznej

ul. Poznańska 25, 62-020 Swarzędz
tel. 61 651 26 50, 51, 52, 53
fax. 61 651 26 54,
sekretariat@opsswarzedz.pl
www.opsswarzedz.pl

Gminne Centrum Informacji

ul. Piaski 4, tel. 61 818 17 30,
gci@opsswarzedz.pl

Zakład Gospodarki Komunalnej

ul. Strzelecka 2, tel. 61 651 15 41
pogotowie wod-kan ZGK: 61 651 15 41 (do 16.00), 663 818 601 i 697 725 522 (po 16.00 i w święta)
www.zgk.swarzedz.pl

Ośrodek Kultury

ul. Poznańska 14, tel. 61 65 10 219
biuro@ok-swarzedz.pl
www.ok-swarzedz.pl

Swarzędzkie Centrum Historii i Sztuki

ul. Bramkowa 6, 62-020 Swarzędz
tel. 61 279 85 94
administracja@muzeum-swarzedz.pl
www.muzeum-swarzedz.pl

Biblioteka Publiczna

os. Czwartaków 1
tel. 61 8173 103, 8173 102
biblio@biblioteka.swarzedz.pl
www.biblioteka.swarzedz.pl

Swarzędzkie Centrum Sportu i Rekreacji

- pływalnia, kręgielnia, boiska sportowe, lodowisko, hala sportowa
ul. Kosynierów 1, Swarzędz
tel. 61 65 09 520
www.scsir.swarzedz.pl,
info@scsir.swarzedz.pl,
godziny otwarcia: 6.30 - 22.00

Skansen i Muzeum Pszczelarstwa

ul. Poznańska 35, tel. 61 651 18 17
www.muzeum-szeniawa.pl

Muzeum Przyrodniczo-Łowieckie w Uzarzewie

Uzarzewo, ul. Akcyjowa 12,
tel. 61 818 12 11
www.muzeum-szeniawa.pl

Cech Stolarzy Swarzędzkich

ul. Wrzesińska 41
tel. 61 817 21 37, cechstolarzy@wp.pl
www.meble-swarzedzkie.com.pl

Starostwo Powiatowe w Poznaniu

Filia Wydziału Komunikacji i Transportu Swarzędz, ul. Poznańska 25.
tel. 61 651 12 65 lub 651 12 68
Filia przyjmuje klientów: w pon. od 9:00 do 16:30, wt.-pt. od 8:00 do 15:00.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej

Kobylnica, ul. Poznańska 91
tel. 61 8150363, tel./ fax 61 8150369
oikkobylnica@powiat.poznan.pl
www.oikkobylnica.powiat.poznan.pl

PROSTO Z RATUSZA
Swarzędzki
miesięcznik regionalny.
ISSN 1732-2480

Redaktor naczelny:

Maciej Woliński
Adres redakcji: 62-020 Swarzędz,
Rynek 1 (pokój 110)

Kontakt z redakcją:

tel. 61 651 09 11,
e-mail: rzecznik@swarzedz.pl

Kolegium redakcyjne:

Piotr Baranowski, Agata Kubacka,
Magdalena Malińska-Murek,
Izabela Paprzycka, Maciej Woliński

Wydawca:

Gmina Swarzędz

Swarzędz

Stale współpracują:

Marlena Bajera, Ewa J. Buczyńska, Włodzimierz Buczyński, Lidia Chałasiak, Renata Czamedka-Pyła, Wojciech Dobczyński, Eugeniusz Dobiniński, Hanna Jałocha, Antoni Kobza, Magdalena Kozłowska, Tomasz Lewiński, Mariusz Łuczak, Bartłomiej Majchrzak, Hanna Meler, Aldona Młynarczyk, Noemi Nowicka, Beata Pacholczak, Aleksandra Pietrzak, Filip Przepióra, Anna Szpakowska, Mariusz Szrajbrowski, Dagmara Szymańska, Anna Walkowiak-Osowska, Agata Widzowska, Monika Wojciechowska-Ratajczak, Dorota Zaremba.

Projekt graficzny:

DONAR Tadeusz Donarski

Reklamy, skład, druk:

Animato, tel. 607 566 555
mn@animato.com.pl

Wydawca nie wypłaca honorariów za zamieszczone teksty i zdjęcia. Redakcja zastrzega sobie prawo skracania tekstów i dokonywania w nich zmian. Prosimy o dostarczanie materiałów (tekstów i ilustracji) w formie elektronicznej.

Numer zamknięto 13.03.2023 r.
i oddano do druku: 14.03.2023 r.
Nakład: 8000 egz.

Fot. IDM Südtirol – Alto Adige, Alex Moling

Opowieść o kulturze kulinarnej

Ütia Picio Pre przy szlaku Passo Furcia Marebbe to połączenie smaku kultury ladańskiej i tradycyjnych lokalnych specjalów, a to wszystko przyrządzone w nowoczesny sposób. Dusza domu, Paulina, z miłością dba o gości, a szef kuchni Angelo i jego syn Julian przygotowują pyszne dania kuchni regionalnej i międzynarodowej. Restauracja serwuje dania ze składników najwyższej jakości od lokalnych dostawców. Spróbować tam można domowego pieczywa, makaronów, czy wędlin i serów z okolicznych gospodarstw. Co więcej, restauracja jest pierwszym schroniskiem górskim w Południowym Tyrolu, które zostało zarejestrowane we Włoskim Stowarzyszeniu Celiakii, a więc osoby zmagające się z tą chorobą mogą czuć się bezpiecznie i cieszyć się kuchnią na najwyższym poziomie.

Przystanek, który zaskakuje

Rifugio Col Alt w miejscowości Corvara w Alta Badia to restauracja, która pozwoli skosztować dań kuchni tradycyjnej z wykorzystaniem kreatywnych propozycji. Miejsce powstało jeszcze przed pierwszym przetestowanym wyciągiem narciarskim we Włoszech w 1947 roku. Spróbować tam można apetycznych dań ze starannie dobranymi składnikami najwyższej jakości w towarzystwie szerokiego wyboru win. „Oyster Corner” na pyszny aperitif uzupełnia ofertę gastronomiczną o świeże ostrygi oraz wybór 16 szampanów i lokalnych win. Wieczorem, po wcześniejszej rezerwacji, można również doświadczyć kolacji przy świecach i akompaniamentem muzyki. Warto zatrzymać się tam dla tej wyjątkowej kuchni i atmosfery!

Hodowla winorośli

Schronisko Bioch znajduje się przy górnej stacji wyciągu krzesełkowego Bioch. Jest typowym schroniskiem ladańskim, gdzie można poznać gastronomiczne i kulinarne przysmaki okolicy. Wyróżnia się doskonałą ofertą gastronomiczną i winiarską, która jest zdecydowanie bardziej zróżnicowana niż w innych alpejskich chatkach. Ütia de Bioch jest ostoją ladańskiej śladu kulturowego. Wśród wielu

Raj dla smakoszy na stokach narciarskich – te miejsca musisz odwiedzić będąc w Południowym Tyrolu

Od nowości po przystanki nie do przeoczenia, od historycznych po nowoczesne schroniska – poznaj wszystkie kulinarne punkty na gastronomicznej mapie Południowego Tyrolu. Od Dolomitów do doliny Vinschgau, przez Bolzano i Merano, liczne restauracje i schroniska górskie są warte zatrzymania i rozpieszczają głodnych narciarzy, nie tylko w dużych ośrodkach narciarskich, ale także w mniejszych miejscowościach. Sprawdź, które przystanki i wydarzenia dla smakoszy są warte uwagi!

Gdzie tradycja spotyka się z nowoczesnością

Restauracja Luis Alm została otwarta latem 2022 roku i znajduje się przy dolnej stacji Croda Rossa w Sesto. Restauracja to 300-letnia zagroda, którą przebudowano na restaurację barową z wyrafinowaną reinterpretacją tradycyjnej kuchni tyrolskiej. Co więcej, na miejscu można wypożyczyć sanki i skorzystać ze wspaniałej zabawy przy pięknych krajobrazach! Duży ogród, przyjazna atmosfera i arcydzieła smaku doświadczonych kucharzy czekają na głodnych gości.

Nowa kultura jedzenia

Przejeżdżając przez Kronplatz, w kierunku Val Badia, nie sposób nie wspomnieć

o Alpinn Food Space&Restaurant „objęta opieką” lokalnego guru kulinarnego, Norberta Niederkoflera. Alpinn Food Space & Restaurant zmienia ideę klasycznej restauracji, przekształcając lunch, wydarzenie czy spotkanie w okazję do doświadczenia innego podejścia do kulinarnego świata. Restauracja kieruje się koncepcją przede wszystkim kulturową, która wynika z połączenia kilku perspektyw - innowacyjnego ducha kucharzy Norberta Niederkoflera i Paolo Ferrettiego, międzynarodowego i silnie identyfikującego spojrzenia projektanta Martino Gampera oraz artystycznego charakteru Kronplatz, gdzie. Te trzy wizje sprawiły, że Alpinn Food Space&Restaurant to miejsce, gdzie jedzenie zdecydowanie jest czymś więcej.

pysznych dań, które codziennie pojawiają się w menu, wyróżnia się wykwintne tortelli, wypełnione pasztetem Speck i bawolim serem ricotta, podane na podkładzie z ziaren ryżu i octu balsamicznego, stworzone przez Norberta Niederkoflera. Jest on jedynym południowotyrolskim szefem kuchni, który otrzymał trzy gwiazdki Michelin. Na uwagę zasługuje również karta win i zdobyta przez restaurację nagroda Kultury Wina.

Z pokolenia na pokolenie

Restauracja Costamula położona w malowniczej okolicy rolnej nad centrum Ortisei, w kierunku góry Seceda to jedno z najstarszych gospodarstw w Val Gardena. Jej ściany pamiętają dzieje wielu rodzin rolniczych w tym największej rodziny Moroder z ponad 200-letnią historią. Obiekt przez wieki stanowił zagrodę, a obecnie jest miejscem, gdzie tradycyjny smak Południowego Tyrolu przenika się z harmonią, elegancją i nowoczesnością. Budynek restauracji trafił nawet pod ochronę Rady Sztuk Pięknych.

W otoczeniu przyrody

Chata Raucha to całkowicie odnowiony kilka lat temu obiekt, położony na wysokości 1850 metrów na płaskowyżu Alpe di Siusi / Seiser Alm w przepięknych okolicznościach przyrody. Wyrafinowana kuchnia, która wywodzi się z tradycji alpejskiej i sięga do kuchni śródziemnomorskiej. Dużą uwagę przywiązuje się tu do składników, z których powstają domowe i starannie przygotowane potrawy. Restaurację wyróżnia własna produkcja serów oraz Specku.

Przyjemność schronienia

La finestra to szczyt szczęścia i przyjemności, na wysokości 2050 metrów w ośrodku narciarskim Plose, gdzie u jego stóp znajduje się malownicze miasteczko Bressanone/Brixen i dolina Eisacktal / Valle Isarco. Szef kuchni Daniel Messner i jego zespół zaskoczą każdego ponadczasowymi potrawami i specjałami kuchni alpejsko-śródziemnomorskiej, a to wszystko w otoczeniu przytulnej atmosfery, łączącej klasykę oraz nowoczesność i przepięknych szczytów Dolomitów.

Nowoczesna architektura

Restauracja Pichlberg o nowoczesnej architekturze, znajduje się bezpośrednio przy kolejce linowej w dolinie Sarntal / Val Sarentino. Znaleźć tam można klasyczne i świeże dania kuchni Południowego Tyrolu uzupełnione eleganckimi nutami śródziemnomorskimi i najsmaczniejsze desery,

które nie zawiodą podniebień miłośników sportów zimowych i górskich wędrówek. Na dużym i słonecznym tarasie, z którego rozciąga się niesamowity górski widok, każda chwila będzie prawdziwą uczcą dla zmysłów.

Alpejska tradycja

Restauracja Waidmannalm, znajdująca się w ośrodku Merano2000 oferuje rustykalne i przytulne wnętrza z ciepłą kuchnią. Drzwi są otwarte dla wszystkich, chcących cieszyć się przyrodą i pięknymi krajobrazami w towarzystwie dobrego posiłku i świeżego alpejskiego mleka. Schronisko Malga Waidmann jest otwarte zarówno latem, jak i zimą i można do niego łatwo dotrzeć przyjemnym spacerem od stacji kolejki linowej. Chata alpejska należy do grupy „True Mountain Quality”, czyli obiektów poświęconych autentycznej jakości alpejskiej. Restauracja została również nagrodzona dwoma widelcami w południowotyrolskim Falstaff Restaurant Guide 2021.

Lokalne produkty

W hotel Mountain Residence Zeppichl w Passiria niedaleko miasta Merano można znaleźć niezwykle dobrą restaurację, w której kuchnia opiera się wyłącznie na lokalnych produktach - Speck i kielbasa z masłami w gospodarstwie naprzeciwko, lokalne sery z mleczarni w gospodarstwie obok, świeże pstrągi ze stawu i wykwintna kuchnia. W tej restauracji autentyczność jest gwarancją jakości i smaku. W okresie od września do połowy października istnieje możliwość odkrycia typowej kuchni chłopskiej – gulasz jagnięcy, typowe desery z masła, mleka i pszenicy. Miłośnicy ryb także znajdą coś dla siebie – przepyszne pstrągi z restauracyjnego stawu. Nie może być bardziej autentycznie!

Piękne widoki

Schronisko Bella Vista położone w dolinie Val Senales / Schnalstal serwuje menu oparte na jakościowych daniach kuchni śródziemnomorskiej i lokalnej. To idealne połączenie prostoty i wyrafinowania, oparte na regionalności, jakości i energii. W pieczonej jagnięcinie z Senales, w pierogach z Południowego Tyrolu i włoskim tiramisu łączy się wszystko, co składa się na tyrolską kuchnię. Bella Vista to czysta definicja kuchni robionej z sercem.

Kulinarne imprezy w Południowym Tyrolu

Sciare con gusto to impreza gastronomiczna, która od ponad dziesięciu lat sprawia, że sezon zimowy w Alta Badia jest wyśmienity. To miejsce spotkań w imię dobrej, pięknej i bycia razem w towarzystwie wielkich szefów kuchni, którzy będą tworzyć swoje dania. Każdy z kucharzy jest przydzielony do konkretnego schroniska na stokach Alta Badia, dla którego będzie tworzył przepisy i serwować dania dla narciarzy przez cały sezon zimowy.

Inne eventy kulinarne, których nie można pominąć to np.:

- » Ski&Cheese. W różnych schroniskach Valle Aurina / Ahntal można odkryć rozmaite rodzaje serów produkowanych przez lokalne mleczarnie.
- » Cocktail meets local w Obereggen, czyli degustacja koktajli stworzonych z lokalnych składników, w niezwyklej scenerii na wysokości 2096 m n.p.m.

Tekst i zdjęcia:

biuro prasowe IDM Südtirol

Oficjalna strona regionu: www.suedtirol.info
Facebook: www.facebook.com/poludniowytyrol
Instagram: www.instagram.com/visitsouthtyrol
www.instagram.com/tastesouthtyrol

Alta Badia, Sciare con gusto

Fot. IDM Südtirol - Alto Adige, Alex Moling

Kolonoskopia, gastroskopia oraz inne zabiegi endoskopowe

Bezboleśnie w znieczuleniu ogólnym

Swarzędz ul. Cieszkowskiego 100/102
Rejestracja telefoniczna 501 44 88 62
www.kolonoskopia.com

PEDICURE DLA SENIORÓW

w przystępnej cenie

tel. 532 253 951

dojazd do klienta

Pokończ swoje stopy

SKUP AUT

KASACJA POJAZDÓW

☎ 782 653 981

Wszystkie!
SPRAWNE | POWYPADKOWE
USZKODZONE | BEZ OPŁAT

Platność
gotówką!

Gratis!
DOJEŻDŻAMY | ODBIERAMY
AUTO LAWETĄ

JOR-DENT NZOZ Poradnia STOMATOLOGICZNA

ul. Cieszkowskiego 100/102 (obok stacji benzynowej)

stomatologia zachowawcza
stomatologia dziecięca
chirurgia, protetyka
profesjonalne wybielanie zębów
przebieg kamerą wewnętrzną

pon.-pt. 9:00-18:00

tel. 61 818 33 22, 609 523 082

Przyjmujemy również w ramach NFZ

Integracyjny Klub Sportowy

Integracyjny Klub Sportowy 2017 Poznań to stowarzyszenie sportowe dwusekcyjne pełne pasji, miłości do sportu, chcące osiągać szczyty sportowe. Stowarzyszenie powstało w maju 2017 roku.

Celem sekcji Koszykówki na Wózkach są rozgrywki ligowe oraz organizowanie i uczestniczenie w turniejach towarzyskich na terenie kraju i turniejach międzynarodowych.

Jako że jesteśmy, jak nazwa wskazuje, integracyjnym klubem sportowym, naszą drugą ważną sekcją jest grupa

najmłodszych adeptów Rugby w odmianie „TAG”, która jeszcze przed oficjalnym zarejestrowaniem klubu osiągała sukcesy na arenie lokalnej i nie tylko. Sekcja Rugby współpracuje m.in. ze Szkołą Podstawową nr 61.

Wszystkie zaplanowane działania są nie lada wyzwaniem ze względu na to, że utrzymujemy się ze składek członkowskich. Zarząd oraz trenerzy działają w naszym klubie charytatywnie, a zebrane pieniądze przeznaczamy na sprawy organizacyjne klubu, takie jak obowiązkowe szkolenia, opłaty związane z działalnością klubu sportowego. Niestety brakuje nam funduszy na specjalistyczne wózki do gry w koszykówkę. Podobnie jest z opłatami za halę i wyjazdami na sparingi.

Treningi odbywają się w poniedziałki i piątki od 18.00 do 19.30 w Zespole Szkół Integracyjnych nr 1 os. Stare Zegrze 1 w Poznaniu.

Koszykówka na Wózkach to nie tylko sport i aktywność ruchowa. To także rehabilitacja ruchowa, społeczna, psychospołeczna dla osób z niepełnosprawnościami ruchowymi różnego rodzaju.

Staramy się poprzez takie działania wyciągać osoby z domów i zaktywizować je w społeczeństwie. Rugby „Tag” to świetna zabawa w ruchu, który dzisiejszym najmłodszym jest bardzo potrzebny ze względu na coraz to bardziej popularną „cyfrową” formę spędzania wolnego czasu, a przecież wiemy, że dla naszych najmłodszych pociech ruch to samo zdrowie.

Serdecznie zapraszamy do współpracy z naszym stowarzyszeniem. Jest możliwa na wiele sposobów - od wymiany barterowej, wsparcia finansowego w postaci sponsoringu lub wpłat na cele statutowe naszego stowarzyszenia.

Zapraszamy na nasz fanpage:
facebook.com/ikspoznan

Kontakt: iks2017poznan@gmail.com, tel. 883 967 701, 501 196 658

STOMATOLOG

WAGADENT
dr. Agata Flis

Leczenie dzieci i dorosłych
PEŁNY ZAKRES USŁUG!!!
Krótkie terminy wizyt
Zapisy od **poniedziałku do soboty**

tel. 510 087 044
ul. Bema 36 Swarzędz Nowa Wieś
www.agadent.com.pl

ZAKŁAD BETONIARSKI

MARIUSZ KOWALCZYK **604 377 950**

Produkcja – montaż ogrodzeń betonowych

Nekla, ul. Gnieźnieńska 4 www.ogrodzenia-nekla.pl

PRZEDSZKOLE KATOLICKIE P.W. DZIECIĄTKA JEZUS

- małe, kameralne przedszkole
- wykwalifikowana kadra pedagogiczna
- codzienny język angielski
- logopeda, psycholog, terapeuta pedagogiczny
- logosensoryka
- laboratorium bystrego przedszkolaka
- liczne warsztaty
- nowatorskie metody pracy
- niskie czesne

**Zapraszamy dzieci
w wieku od 2,5 do 6 lat**

Przedszkole Niepubliczne
p.w. Dzieciątka Jezus
ul. Św. Marcina 38, 62-020 Swarzędz

KONTAKT: Tel. 61 897 45 93
przedszkoleswarzedz@caritaspozn.pl
www.przedszkoleswarzedz.caritaspozn.pl

KOMPLEKSOWE INSTALACJE ELEKTRYCZNE

- NOWE INSTALACJE
- MODERNIZACJE
- AWARIE
- FIBARO, SOMFY
- DORADZTWO
- DOZÓR, POMIARY

TK EL
automatics

 790 361 261
WWW.TKEL.PL

DWUJĘZYCZNE SZKOŁY
Fundacji EKOS w Swarzędzu
ogłaszają nabór
na rok szkolny 2023/24
do oddziałów dwujęzycznych
i z rozszerzonym programem
języka angielskiego:
► DO KLASY SIÓDMEJ
SZKOŁY PODSTAWOWEJ
► DO KLASY
PIERWSZEJ LICEUM

Informacje o naborze: www.ekos.edu.pl

SALON MEBLOWY MEBAX

Zalasewo
ul. Ukośna 6

☎ 790 557 125

www.mebax.pl

Kompleksowe leczenie dzieci i dorosłych.

CHIRURGIA ORTODONCJA PROTETYKA

62-020 Swarzędz, ul. Kaczorowskiego 25
☎ 603-335-285

OFERUJEMY

- SZEROKĄ OFERTĘ NARZĘDZI **HiKOKI** HIGH PERFORMANCE POWER TOOLS
- WIĄZARKI ■ GWOŹDIARKI ■ GWOŹDZIE
- TJEP** **MAX** **Paslode**

ORAZ SERWIS NARZĘDZI

ul. Graniczna 36, 62-007 Bugaj

☎ 61 897 79 25 ☎ 607 764 800 ☎ 607 272 232

www.jedmar.pl

SERWIS LAPTOPÓW I TELEFONÓW

Komputery

www.MedykPC.com

Laptopy

Akcesoria GSM

Raty Raty Raty Raty Raty Raty Raty Raty

Wstępna diagnoza
!!! Gratis !!!

polub nasz fanpage [/MedykPC](https://www.facebook.com/MedykPC)

Medyk PC
Jesteśmy Tu dla Ciebie!

SKLEP / SERWIS – 533 71 71 19
Pon-Pt: 10.00-18.00; Sob: 10.00-14.00

Medyk PC – ul. Cieszkowskiego 9-11
(Budynek Chaty Polskiej)

Stomatologia – protetyka

Swarzędz, os. Działyńskiego 38
(pawilon obok apteki)

lek. stom.

Dorota Łukaszyk

NFZ

pon. 9-14

wt., czw. 15-20

tel. 602-500-719

kompleksowe leczenie zębów
bezpłatne przeglądy
profilaktyka fluorkowa
bezpłatne protezy zębowe

ammigo

www.ammigo.com.pl

FARBY LAKIERY
MATERIAŁY BUDOWLANE

Zapraszamy do naszych sklepów:

- Swarzędz ul. Grunwaldzka 13 tel. 61 817 26 72 bok@ammigo.com.pl
- Swarzędz ul. Warsztatowa 4 tel. 61 651 66 70 biuro@ammigo.com.pl